

Ma minden előfizetőnk egy teljes kötet regényt kap

SZERDA, 1934 APRILIS 25. XXXII. ÉVFOLYAM 92. SZAM.

10 FILLÉR

Debreceni független Újság

politikai napilap

Az egységspárt politikai felelőssége a városi vagyonkezelés ügyében

14 nap alatt változott jóról rosszra a belügyminiszter véleménye Debrecen város vagyonkezeléséről — Rendkívüli izgalmat okozott egész Debrecenben a belügyminiszteri rendelet — Megkezdődött a miniszteri vizsgálat

Báró Vay főispán a személyi hajszák és rágalmak megszüntetéseért és a város békéjének a megóvásáért

Debrecen egész társadalmában osztatlan megdöbbenést keltett a belügyminiszternek tegnapi nyilvánosságra került rendelete, amely az ohat-telekházai birtok bérletének ügyei, a vizsgálódó-sikkasztás és a sorompóörök visszaélései miatt elrendeli a vizsgálatot Debrecen város egész vagyonkezelésére és fegyelmet rendel el a város kiváló főjegyzője, Zöld József ellen egy felterjesztés miatt, amely

felterjesztés állítólag arra volt alkalmas, hogy a belügyminisztert az ohati bérlet ügyében megtéveszse.

A társadalmilag is rendkívül széles hullámokat vetett üggyben ma megszólalt báró Vay László, Debrecen város főispánja, aki kérdéseinkre válaszul a következő, korrekt, a vizsgálat lefolytatása tekintetében rendkívül megnyugtató nyilatkozatot adta:

Zaklató él nélküli, tárgyilagos, gyors vizsgálatot ígér báró Vay főispán

— Az ismeretes, vizsgálatot elrendelő belügyminiszteri leirattal kapcsolatban, mint értesültem, sajnálatosan olyan tendenciózus beállítású híresztelések is indultak meg, amelyeknek szemmel látható célja az ügy komolyságához illő tárgyilagosság mellőzésével izgalmakat és ellentéteket szítani a város társadalmában.

— Ezekkel a beállításokkal szemben, amelyek személyi hajszák jellegét kívánják adni a Debrecen háztartásának érdekeit előmozdítani óhajtó miniszteri rendelkezésnek, a leghatározottabban meg kell állapítanom, hogy

a leirat egészen természetesen nem eredménye semmiféle sem személy ellen irányuló hajszának, — sem jobb, sem baloldali politikai mesterkedéseknek, —

hanem kizárólag a belügyminiszter úr ama közérdekű szándékának kifejezője, hogy az utóbbi hónapokban annyira

elharapódzott vádaskodások légkörében tisztázza helyzetet teremtsen a módot nyújtson az összes szelvényben pertraktált városgazdálkodási kérdések megnyugtató tisztázására.

— Nem ezt a célt szolgálják azok, akik az ügyet mellékvágányokon pártpolitikai gyűlölködés és társadalmi viszálykodás felidézésére igyekeznek kihasználni. Debrecen városa presztízsének semmit sem érthet egy tárgyilagos miniszteri vizsgálat, ellenkezőleg, annak a városi közönség által remélt kedvező eredménye csak a bizalom megszilárdulására ad majd alkalmat. Hogy ez a vizsgálat a teljes tárgyilagosságnak jegyében minden személyek ellen irányuló él nélküli, zaklatásmentesen és gyorsan fog lebonyolódni, erre garancia a kiküldött bizottság objektívítása és szakértelme, de

a magam részéről is mindent el fogok követni, hogy a vizsgálat gyors ütemben folyjék és a leghatározottabban biztosítani kívánom a tárgyilagosságot minden illetéktelen információ, vagy beavatkozás elhárításával a tisztviselői kar tekintélyének és a közönség nyugalmanak céltuzos támadásokkal szemben való megvédelmezésével.

— Aki a város közönségének igazi érdekeit tartja szem előtt, más álláspontot nem is foglalhat el, mert ha ezt cselekszi, vállalnia kell az indokolatlanul, alaptalanul és rosszakaratallal felidézett nyugtalanság és széthuzás minden kárának és veszedelmének ódiáját.

Miért jogosult a kritika?

A magunk részéről a legnagyobb örömmel vesszük tudomásul báró Vay László főispán nyilatkozatát, amely valóban alkalmas arra, hogy egy politikai melléfogás, — mint amilyen a szóbanforgó belügyminiszteri rendelet — káros hatásait enyhítse. Tegnapi vezércikkünkben rá is mutattunk arra, hogy a rendelet folytán elmérgesített helyzetben nincs más kivezető út, mint a vizsgálatnak gyors és pártatlan lefolytatása és eredményben

Debrecen főispánja garanciát vállal ennek a vizsgálatnak objektívitásáért, a maga részéről a köznyugalom megóvásának érdekében a leghatározottabban eszközt veti latba.

Kell is a főispánnak ez a közbelépése, mert — mint előre sejtettük, a közvéleményben pártatlan hullámokat vetett ez

az áldatlan ügy, a gyanúsítások és suttogások máris megindultak, sőt egy esetben nyílt támadásról is tudunk, a belügyminiszternek ez a határozata akár szán-

Miért változott meg két hét alatt a belügyminiszter véleménye Debrecen háztartásáról?

Az egyik, a várospolitikában igen nagy súlyt képviselő pártban pedig nyíltan feltették munkatársunk előtt azt a kérdést, hogy

a városi költségvetés jóváhagyása után 14 nappal mi változtatta meg olyan feltűnően a belügyminiszter véleményét Debrecen város gazdálkodásáról.

Március 29-én hagyta jóvá a belügyminiszter Debrecen költségvetését s küldött le egy olyan alapos, a költségvetés veséibe ható leirattal, amelyet még belügyminisztertől nem igen kapott Debrecen. Ez a leirat olyan aprólékosan szétszedi Debrecen háztartását, hogy még felveti a gondolatot is: nem kellene leszállítani 10 százalékkal a népkonyha felügyelőjének 65 pengős fizetését s egyébként is mintaszerű kritikai átnézte Debrecen város háztartásának. (Amit a belügyminiszter dicséretére kell elmondani.) Március 29-én, amikor a költségvetésnek ezt a jóváhagyását aláírta, a belügyminiszternek már tudnia kellett a Kupás ügyről, még inkább a sorompóörök lopásairól és még inkább a három év óta húzódó s még mindig megoldatlan ohati bérlet-ügyről.

Mindezekről a vesélig ható költségvetési kritika mégsem tesz említést, amivel ezeket a legjobb mederben lévő ügyekül ismeri el s mégis 14 nappal később, április 12-én kiadja az általunk tegnap leközölt rendeletet, amely veszélyben lévőnek látja Debrecen háztartását és oly futtában adja ki a vizsgálati rendeletet, hogy a város polgármesterének, főtisztviselőinek, egy érdemes, régi, debreceni családnak becsületét sértő rágalmak számára ad talajt és táplálékot.

Mi nem akarjuk szítani a széthuzás és az elégtelenség tüzeit. Lelkiismeret-

dékosan, akár szándéktalanul idézték elő, csak olaj volt a lappangó gyanúsítások tüzeire. A legkedvesebb, amit a belügyminiszteri rendeletről elmondhatunk a következmények láttára, az, hogy tapintatlan volt, nem vette figyelembe az évezredes latin kormányzati bölcsességet, amelynek lényege: fortiter in re, suaviter in modo — vagyis tapintat az elintézés formájában, erő, tárgyilagosság a lényegében. Ha tekintetbe vette volna, akkor

a Vásáry család nevét nem kellett volna egybefognia sikkasztó Kupások és tolvaj sorompóörök ügyével a Debrecen város elleni vizsgálat indokolásául.

Azért az ohati ügyben

éppen úgy meg lehetett volna tartani a vizsgálatot

s nem kellett volna érdemtelen fegyelmeknek kitenni a város oly tehetséges, mintaszerű hűségű és kötelességűdtudású főtisztviselőjét, mint Zöld Józsefet egy rendkívül kényszeredett és nagyon is erősza-

kos érvelés alapján.

A közvélemény joggal vár feleletet arra a kérdésre, hogy miértán 3 éve folynak az ohati bérlet ügyei, miért éppen a Kupás-ügy ürügyén kellett elrendelni azokban a vizsgálatot?

tünk szerint mégis el kellett mondanunk ezeket, mert Debrecen város békéje oly szent előttünk, hogy azt semmi eszköztől megzavarni nem engedhetjük. Egyébként a legmélyebb tisztelettel legyen szabad megjegyeznünk befejezésképen, hogy

a város tisztességes gondolkodású, tárgyilagos polgárai többségének egyetértését már megzavarni nem is lehet.

Ez az egyetértés kialakult dr. Vásáry István polgármester, dr. Zöld József főjegyző mellett. Ez az egyetértés és összetartás megzavarhatatlan. A tájékozatlan, vagy félrevezetett tömeg fecseghet bármint, a rágalmozók szava el fog némuálni, amikor — ezt nem reméli, hanem biztosan tudja Debrecen város polgárságának összetartó, nagy többsége, — a gyors és szigorú vizsgálat a város vezetőinek elégtételt fog szolgáltatni.

Az egységspárt is vádlott

Az egységspárt tegnapi ülésén, — mint hallomásból értesülünk, — nagy viharok után született meg az a határozat, mely szerint a párt minden politikai szemponttól mentesen tudomásul veszi a belügyminiszter intézkedését, állásfoglalását, a teljesen objektív vizsgálat, a személyes ellentétek és hajszák kiküszöbölése, valamint a közönség nyugalmanak megzavarására irányuló minden ténykedés megszüntetése mellett.”

A határozathoz csak az a megjegyezni valónk, hogy a személyes hajszák elleni állásfoglalás ideje már elkészt. Ezt meg a belügyminiszter leírata előtt meg kellett volna tennie. Most már azért késő, mert amennyiben sikerült a hajszák eredményeképpen

a debreceni városi vagyonkezelést a vádlottak padjára ültetni, azin-

Varrógépeket szakszerűen javít

SCHENKENGEL IMRE

PIAC UCCA 89.

tén ott ül az egységspárt, amely ezt a vagyonekezelést megteremtette, ehöz ellenzéki kritikát hozzáférni nem engedett s így azért sokkal inkább felelős, mint a város tisztviselői, akikkel szintén egyeduralmi gesztióval rendelkezett.

Azt igen jól tudjuk, hogy ennek a városnak kitünő vezetői nem engedtek lopni a városházán. Ha azonban a lopás ténye mégis megtörtént,

ha vagyonekezelés, az ügyrend részein hozzá tudott nyulni bűnös kéz a város vagyonához, azokért a részekért a politikai felelősséget viselni tartozik az egységspárt,

amely az ellenzéki kritikát elnyomva, uralmi érdekké tett sok esetben anyagi ügyeket is és légmentesen elzárta a kritikát a városi vagyonekezeléstől.

Határozatokat hozni, amelyek szerint ez az ügy nem politikai kérdés — igen könnyű. De ha hiba lesz, az egységspártnak viselnie kell a felelősséget azért a rendszerért, amelyet ő önhatalmusan alakított ki s amelynek kérdéseiben sohasem engedett a még oly tárgyilagossá kritikanak sem. A rendszerrel együtt az egységspárt is ott ül a vádlottak padján. Ha a rendszerben hiba nem találtatik, akkor majd tessék a mellet verni. Addig azonban a vádlott joga a hallgatás.

Megkezdődött a vizsgálat

A városházán már megindult az elrendelt vizsgálat. A belügyminisztériumból Debrecenbe érkezett dr. Hódy Sándor és dr. Cserezy István, a minisztérium számvevőségének számtanácsosai, akik a számviteli és pénzügyi ügykezelést nézik át nagy alaposággal. Szerdán érkeztek Debrecenbe a földmívelésügyi miniszter megbízottja, aki az ohattellekházi haszonbérlet ügyeinek részleteit fogja tanulmányozni. Hír szerint a kereskedelemügyi miniszter részéről is érkezik egy műszaki szakértő. A miniszteri vizsgáló bizottság elnöke egyébként Tatits Arkád államtitkár, helyettese Janda Károly miniszteri tanácsos.

Kommunista szervezkedésért ítélt színész

A debreceni tábla Visky-tanácsa kedden tárgyalta Andreánszky István sárospataki színész büntülését, akit 1932-ben a törvényszék állam és társadalmi rend elleni büntetvéért 10 hónapi börtönrre ítelt. Ugyancsak elítélték ekkor Pásztor János, Pap János, Bodnár István, Vitányi István, Sarkadi Nagy Jenő és Bata János sárospataki lakosokat, mint Andreánszky büntársait, 4-4 navi fogházra. Vitányi Lajos harmadrendű vádlott 1 hónapi fogházat kapott.

A vád szerint Andreánszky és társai kommunista propagandát fejtettek ki Sárospatakon, kommunista sejtrendszere akarták beszervezni a sárospataki tanulóifjúságot, továbbá kommunista sajtótermékeket és röpiratokat terjesztettek. A nyomozás Benedek László tanár feljelentésére indult meg. Lenkey Miklós joghallgató ugyanis szinteg beállott a kommunista szervezkedésbe és jelentette Benedek tanárnak a vörös mozgalmat, aki viszont a hatóság figyelmét irányította Andreánszkyra és társaira.

A törvényszéki ítéletben annakidején Andreánszky és társai megnyugodtak, sőt azóta büntetéseiket is kitöltötték. Az ügyész felebbezése folytán — aki az eltérő minősítés miatt és súlyosbításért felebbezett — került az ügy a táblához.

A tábla helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

Súlyos büntetést kapott a 17 tagú tolvajbanda

Az orgazda, akinek három bűnvádi eljárást hozott a megvásárolt lopott puska

Óry János 20 éves hajdubadházi kocsislegény és tolvajbandája állott kedden a törvényszék Tóth-tanácsa előtt. Az Óry-féle egyesület közel egy év óta folytatta működését Debrecenben és a vidéken. Főleg élelmiszereket szedtek össze nagy mennyiségben. De elloptak mindent válogatás nélkül, ami a kezük ügyébe akadt. Kockacukor, pót-kávé, baromfi, lópokróc, tejskanna szerepel a társaság bünlajstromán egészen a vadászpuskáig, mert azt is loptak. A banda fejét, Óry Jánost, egyedül 17 rendbeli bűncelekmény vádjára terheli. Szépszámu lopást követett el két leghűbb barátja és cimborája, Király Sándor 24 éves debreceni napszámos és Molnár Sándor hadházi borbélylegény is.

A bandának eddig tizenegy tagját fogták el. Óry Gábor, a tizenkettedik, megszökött. Rajtuk kívül számosan vannak orgazdasággal is vádolva, azok, akiknek a tolvajok a lopott dolgokat eladták. Az orgazdasággal vádoltak közül legjobban megjárta Csapó Miklós

debreceni timársegéd, aki Molnár Sándortól egy kocsiról lopott vadászfegyvert vett. Az amatőr vadász timárlegény kiballagott a puskával az erdőre, ahol elcsípték s most vadászati kihágásért, orgazdaságért és engedély nélküli fegyvertartásért fogják felelőségre vonni.

A vádlottak a terhükre rótt bűncelekményeket a legnagyobb részben beismerték s nagy nyomorukkal védekeztek valamennyien. A terjedelmes ügyben a törvényszék délután egynegyed 4 órakor hirdette ki az ítéletet, mely szerint Óry Jánost 1 évi, Király Sándort 10 hónapi, Molnár Sándort 8 hónapi börtönbüntetésre ítélték. A banda többi tagjai, Salánki Gábor 21 éves, Nótárius László 1 havi, Csobák József 14 napi, Csurgád József 8 napi fogházat kaptak. Orgazdaságért ítélték el Kupferstein Sámuel 20 pengő, Szemere Mihály 20 pengő, Nagy Gyulát 50 pengő, Précz Jenő 30 pengő és Csapó Miklóst 50 pengő pénzbüntetésre. Az ítélet jogerős.

VIGSZINHÁZ

SIKERÜLT EGY NAPRA PROLOGÁLNUNK EZ ÉV LEGSZENZÁCIÓSABB FILMJÉT TEHÁT

MA VÉGÉRVÉNYESEN UTOLJÁRA KERÜL BEMUTATÁSRA AZ

ESZKIMÓ

Előadások 5-7-9. Az első előadáson mérsékelt helyárak.

A Tóth és Sebestyén-cég önként vállalkozott arra, hogy a fedett uszoda hibáit helyrehozza

Megemlékezett már a Független Újság arról, hogy a fedett uszodánál fellépett hiányokat maga a vállalkozó cég azonnal bejelentette, vizsgálatot kért és vállalkozott arra, hogy a maga költségén a hibákat helyrehozza. Erre vonatkozóan a városi tisztifőügyészi hivatalban jegyzőkönyvet is vettek fel, amelyben székelyhídi Sebestyén Lajos, a vállalkozó Tóth és Sebestyén cég teljhatalmú képviselője kijelentette, hogy a fedett uszodánál tapasztalt és általa bejelentett hibák, illetve hiányok meggyőződése és az eddigi vizsgálat adatai szerint nem amiatt állottak elő, hogy a vállalkozó rt. a szerződésben előírt kötelezettségeit bármilyen mértékben is nem teljesítette volna pontosan. Ennek ellenére kötelezően kijelenti, hogy az összes fellemerült hiányokat és hibákat a középítési felügyelő bizottság által megállapított mérvben és módon saját költségén a legsürgősebben rendezi be. Ezek a költségek az ő számítása sze-

rint igen lényeges összeget tesznek ki, ennek a megtérítését azonban Debrecen város közönségétől semmiféle esetben sem kívánja, követeli azonban, hogy annak megállapítása, hogy az általa bejelentett hiányok minek következtében állottak elő, feltétlenül eszközöltessék a lehető legszélesebb mértékben s ha ez a vizsgálat azt állapítaná meg, hogy a rt. a szerződésben előírt kötelezettségének minden tekintetben eleget tett, ez a körülmény a közvélemény számára megfelelő módon és formában tudtúl adassék. A középítési felügyelő bizottság által kívánt helyrehozási munkákat nem lehet több, mint amit a vállalkozói szerződés mellékletét képező költségvetés tartalmaz.

Dr. Vásáry István polgármester tudvalevően már utasította a műszaki ügyosztályt, hogy a középítési felügyelő bizottság a hibákat s a helyrehozatal mértékét állapítsa meg.

Fiatalt és szépít az elegánsan berendezett

MAGDA KOZMETIKA

Piac 44. az udvarban Arcápolás, speciális estélyi kikészítések nagyon olcsó áron. Ingyen tanácsadás!

— Székrekedésnél, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértódlásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

Szabadlábba helyezték Reichmann Ignácot

A boradócsalás gyanúja miatt letartóztatott Reichmann Ignác debreceni szesznyakereskedőnek letelt a 15 napi előzetes letartóztatási ideje. Mivel újabb vádindítvány az előzetes letartóztatás letelte előtt nem történt, a szesznyakereskedőt szabadlábba helyezték. Az eljárás tovább folyik elene.

A Tiszántúli Ipari Kiállítás és a rádió

A Tiszántúli Ipari Kiállításnak valószínűleg meglesz ugyanaz az érdekessége, mint a Budapesti Nemzetközi Vásárnak. A kiállítás igazgatósága tárgyalta Ferenczy Károly MTI igazgatóval annak érdekében, hogy a rádió tegye lehetővé, hogy a kiállításról a látogatók üzeneteket küldhessenek. Szó van arról, hogy a Rádió Élet a Debreceni Hét alkalmából külön „debreceni” számot ad ki.

A rádió kerestül dr. Radó Rezső m. kir. kormányfőtanácsos, főtűtőfog május hó 15-25 közötti napok egyikén a Tiszántúli Kiállításról előadást tartani. Ferenczy igazgató annak érdekében is tárgyal, hogy a kiállítás megnyitását hangosfilmre vegyék fel.

Értesülésünk szerint a m. kir. posta-igazgatóság nagy szeretettel karolta fel szintén a kiállítás ügyét, mert a kiállításnál külön postahivatalt fog létesíteni, ennek részleteiről legközelebbi számunkban szólnunk.

14.400/1934. a. jl.

HIRDETMENY.

Közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy a m. kir. pénzügyminiszter úr az 1933. évi 52.000/VII. számú rendeletével azon adózók, kiknek négy-nél több gyermekük van s a jövedelemadóinak azon ok miatt nem alanyai, mert 1000 pengőt elérő tiszta jövedelmük nincs, illetve 25.000 pengőt elérő tiszta vagyonuk nincs, a terhükre előírt föld-, ház-, általános kereseti adó, valamint az ezek után járó államj és törvényhatósági és egyéb községi adókból az ötödik és azon felüli gyermekei után egyenként 5%-os adómérséklésben részesítetnek. Az adómérséklés iránti igény megállapítása az érdekeltek bejelentése folytán történik meg.

Felhívja a városi adóhivatal az érdekelteket arra, hogy az évi április hó végéig adómérséklés iránti igényüket a városi adóhivatalnál I. emelet 14. sz. szobában jelentésk be s ez alkalommal igazolják azt, hogy háztartásukban hány önálló keresettel nem bír. törvényes, törvényesített, mostoha- vagy örökbefogadott gyermek, illetve unoka van. A bejelentés ezen körülmények frásbeli felsorolásával történik és a benyújtás alkalmával bejelentő-lappal igazolandó az a körülmény, hogy a bejelentővel egy háztartásban él és születési bizonyítvány, keresetelési jegy, vagy iskolai értesítővel a gyermek életbenléte. Azok, akik fenti bejelentésnek április hó végéig eleget tesznek, az adómérséklési kedvezményben ez évi január 1-től számított egy évi időre részesülnek.

Debrecen, 1934. április hó 23.

Városi adóhivatal.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNEL SZERZEL BE SZÜKSÉGLETEIT.

Jön! Egy asszony nem felejt... Jön!

Az ohat-telekházai bérlőcsalád tönkremenetelének közgazdasági rémregénye

Nem kedvezményekkel dédelgetve, hanem mostoha szigorral bánt Debrecen város a Vásáry-családdal, mely az ohati bérletben a város mulasztásai és rideg magatartása folytán 555.000 pengő kárt szenvedett 1924-től a mai napig — A veszteség javarésze a bérlet átvételéből származott

A Vásáry-család nyilatkozata

A belügyminiszteri leirat, mely két nap óta izgalomban tartja Debrecen és vizsgálatot rendelt el Debrecen város vagyonkezelésére, a nyilvánosság elé dobta ismét az ohat-telekházai bérlet ügyét. Szövevényes, drámai fordulatokban gazdag ügy ez, a Vásáry-család tragédiája. A Vásáry-család kérésünkre a következő nyilatkozatban mondja el ennek a tragédiának a történetét:

— A mai ujságokból értesültünk arról, hogy a m. kir. belügyminiszter ur az ohattelekházai haszonbérleti ügy rendezésére vonatkozólag 1933. július 26-án tartott városi közgyűlés egyhangú határozatát nem hagyta jóvá. A leiratban hivatkozás történik arra, hogy a közgyűlési határozatot Kovács József debreceni lakos felebbezte meg. A felebbezés burkolt céljait az is igazolja, hogy

a felebbező Kovács József kiléte mind a mai napig nem volt megállapítható.

nyilvánvaló tehát, hogy valamely sötétben bujkáló alak húzódik meg mögötte.

— Mivel a belügyminiszteri rendelet azon kitétele, hogy a Vásáry Andrásné és gyermekeinek adott kedvezmények értéke az eredeti haszonbérleti szerződés feltételeihez viszonyítva összesen mintegy 350.000 pengőt tesz ki és ezen adat a valóságnak távolról sem felel meg, kötelességünknek érezzük egy percig se hagyni ezen állítást cáfolatlanul, nehogy Debrecen város közvéleménye e tendenciózus állítás hatása alatt álljon. Kötelességünknek tartjuk azt is, hogy az egész ohattelekházai haszonbérleti ügyről részletes tájékoztatást adjunk.

— E bérletet az 1923. évben vettük ki éspedig buzaahaszonbérlet alapon.

Buzában kellett tehát a haszonbérletet fizetni, tekintet nélkül arra, hogy mennyi a buza ára.

Nem felel meg tehát a valóságnak az egyes ujságokban megjelent azon tendenciózus és a valóságnak meg nem fe-

lelő állítás, hogy mi az 1924. évi szerződés szerint 28 pengős buzaáron tartoztunk volna a haszonbért fizetni. Az 1923. évi nyilvános árverésen éspedig a nyilvános árverési feltételek alapján béreltük ki a birtokot s a szerződés ugyanezen az alapon készítettett el.

— A mi családunk évszázadok óta foglalkozik gazdálkodással és a városi bérletet megelőzőleg is 1500 hold bérletben és 140 hold saját birtokon gazdálkodtunk. Ingatlanaink, melyeknek értéke cca 200.000 pengőt tett ki, teljesen tehermentesek voltak, cca 3000 holdhoz szükséges élő és az 1600 hold földhöz szükséges holt instrukcióval rendelkezünk, azonfelül készpénzvagonunk cca 60.000 pengőt tett ki. A család öt tagjának élethivatala a gazdálkodás és közöttük két okleveles gazda van.

— Lássuk most már, mi történt ezután?

— A nyilvános árverés árverési hirdetményeinek feltételei szerint

az előző bérlőtől semmiféle takarmányt átvenni kötelesek nem voltunk,

sem mi, sem pedig az ugyanazon telekházai bérlet egy részét kibérlő más bérlők. Midőn Csanak Jenő előző bérlő a várost szerződése értelmében a ta-

karmányok átvételére felszólította és be is perelte, hónapokon át támadásoknak voltunk kitéve egyik helyi lap által. Azzal gyanúsítottak, hogy a város nekünk jogtalan előnyöket biztosított. A Debrecen sz. kir. város és Csanak Jenő között folyamatban lévő per miatt a város érdekében annakidején nem nyilatkozhattunk és a lapnak rágalmozó főszerkesztőjét pedig — amikor már az ügy olyan stádiumba jutott, hogy felelősségre vonhattuk volna,

nem állt módunkban felelősségre vonni,

mert szerkesztői aasztala mellől elmelegyintézetbe került és meghalt.

— Fentebb említettük, hogy sem mi, sem pedig a többi bérlők nem voltunk kötelesek a takarmányokat átvenni. — Csanak Jenő, a régi bérlő, az előző hibás szerződés alapján csak oly késő időpontban lett volna köteles a bérlet nekünk átadni, hogy mi

az ohattelekházai szikes földek megmunkálásához csak elkésztett kezdhettünk volna hozzá.

Közismert dolog viszont, hogy az ilyen szikes földek nagy részét már aratás után közvetlenül szántani kell és csak kétszeri szántásban lehet vetni, hogy termést is várhassunk.

Az előző bérlő gazdálkodása miatt 150.000 pengős kárral kezdődik

— Az előző bérlő, Csanak Jenő, szerződése feltételeit be nem tartva, rablógazdálkodást folytatott különösen az utolsó években az ohattelekházai birtokon. Az utolsó évben pl. az összes használható szántóföldeket buzával és más kalászosokkal vetette be és ott az előző években is — mint azt a bérlet átvétele után tudtuk meg — olyan rablógazdálkodást folytatott, hogy

egy és ugyanazt a földet háromszor, négyszer, sőt volt egy tábla, amelyet tízszer egymásután

buzával vetett be.

Mielőtt a haszonbérletet elfoglaltuk, csupán azt állapítottuk meg, hogy az ugarföld nincs meghagyva, hogy minden föld kalászosal van bevetve, ami miatt máris

kárigényt érvényesíthettünk volna Debrecen sz. kir. város ellen.

A haszonbérlet elődünk azonban csakis úgy volt hajlandó kello időben megengedni a föld megmunkálását, ha mi az utolsó évi vetés forgó és ugar meg nem hagyása miatt kárigényünkről lemondunk.

— Az előző bérlő által üzött rablógazdálkodásnak azután az volt az eredménye, hogy a növényi és rovarkárttevők az

1924—25. évi termésünknek a 70 százalékát elpusztították és ezáltal nekünk, az akkori buzaárakat figyelembevéve, több mint 15.000 pengő kárunk volt, mely összeg kamataival együtt mai napig több mint 300.000 pengőt tesz ki.

— Hangsúlyoznunk kell, hogy mi ezen kártérítési igényünkről csakis a velünk szemben alkalmazott kényszer hatása alatt mondtunk le. Éppen ezért fentartjuk azon jogunkat, hogy kártérítési igényünket felélesszük.

— Ezen rajtunk kívül álló okból kifolyólag a városnál haszonbérletalkaléba kerültünk és kértük az 1924—25. évi bér mérséklését. Ezt a bér mérséklést nemcsak mi, hanem nagyszámú olyan bérlő is kérte és megkapta, akiknél fenti méltánylandó okok fent nem forogtak. Debrecen sz. kir. város ez alkalommal nekünk negyedévi haszonbér-engedményt adott s a haszonbér háromnegyed részét pedig a Bacher-féle, az államnak sok millióba kerülő buzaspekuláció miatt fennálló

horribilis magas áron, készpénzre átszámítva, kamat felszámítása mellett osztotta szét a hátralévő gazdasági évekre.

Kedvezmény — súlyos feltételekkel

— Nem elégedett meg tehát a város azzal, hogy belekényszerültünk a kártérítési igényünkről való lemondásba, hanem a fenti negyedévi haszonbérkedvezményt is csak azzal a feltétellel adta meg, ha elfogadjuk, hogy a hátralévő években nem buzában szolgáltassuk be a haszonbért, hanem 28 pengős alapon, készpénzben fogjuk a hátralévő években azt fizetni, annak dacára, hogy a háborút megelőző 9 békeév buzaárának az átlaga csak 22.13 korona volt. Amikor ennek a szerződésnek aláírására felhívtak bennünket, ott kijelentettük, hogy

a szerződésnek ekként való erőszakos megváltoztatását a legigazságtalanabbnak tartjuk, a szerződést azonban mégis kénytelenek vagyunk aláírni, mert Miszti Károly főügyész ur kijelentette, hogy a hátralék fizetésére vonatkozó halasztást a város másképpen nem engedélyezi.

Amikor a város ezt a közgyűlési határozatot hozta, a közgyűlési határozat tiz bérlőnél a hátralévő egész haszonbérleti idő tartamára 15—20 százalékos engedményt tett.

— Midőn a buzaárak katasztrófális árcsökkenése folytatódott, ugy mi, mint az összes városi bérlők kértük, hogy az eredeti haszonbérleti szerződés feltételeit állítsa vissza a város annál is inkább, mert a 28, illetve 22 pengős buzaárat csak kényszerhelyzetben fogadtuk el. Az eredeti haszonbérleti szerződés feltételeinek vissza-

Jön! Egy asszony nem felejt... Jön!

Margaret Sullavan

Ideálisan olcsók
AUSPITZ
festékáruházai
CSAPÓ U. 16. — PIAC U. 83.

állítása meg is történt, sőt átváltoztattak buzahasonbérre még azon bérlőknek a haszonbérlei is, akiknek az eredeti haszonbérleti szerződésben készpénzben adták bérbé az ingatlanokat. Ez alkalommal a város ismét az eredeti szerződés feltételeitől eltérő igen nagy előnyt biztosított magának. A boletta a fennálló rendeletek értelmében részben bennünket, a haszonbérleket illetett volna, mégis

1930-tól fogva 62,000 pengő értékű bolettát, tehát a teljes boletta értéket voltunk kénytelenek a városnak megtéríteni,

amely összeg visszatérítését szintén kérnünk kell annál is inkább, mert hiszen maga a belügyminiszteri leirat is azt tartalmazza, hogy:

a gazdának nyújtott kormányrendeleti kedvezmények oly természetűek ugyanis, hogy az azokról való előzetes lemondásnak joghatálya nincsen.

— Remélhetőleg a belügyminiszter úr nemcsak a jövőre, hanem a múltira is érti leiratát s így intézkedni fog, hogy 62,000 P boletta értéke javunkra írassék!

— A Debrecen sz. kir. városával kötött szerződés kötelezett bennünket arra, hogy 500 darab számos jószágot tartassunk a birtokon. Mi ezen kötelezettségünknek eleget is tettünk, ellen-

555.000 pengős kár érte az ohati bérlőket a város mostoha magatartása folytán

Fentieket összegezve, a város miatt kifizetett takarmány értéke 25,000 pengő, ezután fizetett kamatok 18,000 pengő, állapotokban az épületek alkalmatlansága miatti kárunk 95,000 pengő.

A város által korábbi bérlővel szemben túrt rablógazdálkodás, főképpen pedig az egész területnek búzával való bevetése folytán növényi és rovarkártévkök által okozott kár értéke mai napig terjedő kamataival több mint 300,000 pengő.

A városnak az eredeti szerződés feltételétől eltérő bolettáért kifizettünk 62,000 pengőt. Ezen bolettáknak kamatai cca 10,000 pengő.

Midőn az OFB igénybevett az általunk bérelt területből 550 hold prima minőségű földet, amelynek jó minőségét a bizonyítja a legjobban, hogy ezen földekért Debrecen sz. kir. városa 1100 pengőt kapott holdanként, mivel nekünk ezen prima szántófölddel szemben 1100 hold szikes legelő és 1000 hold rosszminőségű szikes szántóföld és cca 900 hold jóminőségű föld maradt, természetesen jogunkban volt a haszonbér arányosítását követelni s mielőtt követelésünket bírói úton ér-

Mit kapott a várostól az Ohatot bérlő Vásáry-család?

Lássuk most már azt, hogy ennek ellenében milyen kedvezményeket kaptunk a várostól:

1. Elengedték a negyedévi haszonbért.

2. Ránk kényszerítették, hogy 28 pengő egységáron fizessük az eredeti bérleti szerződés feltételei szerint természetben beszolgáltatandó búzát.

3. Az OFB által történt igénybevétel alkalmával megállapított haszonbér arányosításnál nekünk semmiféle kedvezményt nem adtak, sőt — mint fentebb kifejtettük — nekünk ez cca

ben

a város nem gondoskodott arról, hogy ezen 500 számos jószág befogadásához szükséges épületek rendelkezésre álljanak.

Az összes istállók legfeljebb 300 darab állapot befogadására voltak alkalmasak. Ezen istállók háborús betonépítmények voltak és csak később jöttünk rá, hogy ezek állattenyésztésre egyáltalán nem alkalmasak. Nem tételezhettük fel, hogy a város olyan istállót épített, amely tenyésztésjóságok elhelyezésére nem alkalmas, viszont azt, hogy ott tenyész jószágok nem tarthatók, nem tudhatuk. Hosszas kutatás és vizsgálatok után jöttünk csak rá arra, hogy miért pusztulnak a jószágok, de addig míg az istállókat az állatok tartására alkalmasakká alakítottuk,

több, mint 200 darab borjunk és 40 darab csikóink pusztult el tüdőlobban, aminek egyedüli oka az volt, hogy az épületek állattenyésztésre nem voltak alkalmasak.

Ugyanígy állottunk a sertésfiatalkokkal. Midőn a nyilvános árverés idején a birtokot megtekintettük, nagy szárazság volt és ezért nem láthattuk azt, hogy a sertésfiatalkok milyenek. A következő évben azonban már láttuk, hogy esős időjárás esetén a talajvíz feljön. El lehet képzelni, hogy emiatt milyen kár ért bennünket.

Több mint 2000 darab malacunk pusztult el a sertésnyerésztésre alkalmatlan épületek miatt, annak dacára, hogy több mint 15,000 pengőt költöttünk oltóanyagra.

vényesítettük volna, megkíséreltük a várossal a békés megegyezést. Mielőtt a város vezetősége velünk egyezkedett volna, az OFB bíróság mellé a debreceni táblához szakértőként kirendelt mezőgazdasági szakértői bizottság véleményét kérte ki s ezen bizottság véleménye az volt, hogy a birtokunkban maradt föld haszonbére 115 kg-ra szállítandó le, mivel a legjobb minőségű szántóföldet tőlünk elvették s nekünk túlnyomórészt szikes legelő és szikes szántóföld maradt. Ezen tárgyalásoknál is természetesen a város volt az erősebb tárgyaló fél, mivel mi már rajtunk kívül álló okokból tönkrementünk. A város érvényesítette is az anyagilag erősebb fél akaratát és ezen 115 kg-os haszonbérrel szemben 125 kg-os haszonbér elfogadását kényszerítette ránk. Ezen évi 10 kg. differencia 10 év alatt 30 vagon búza, ami átlagáron 15 pengővel számítva cca 45,000 pengő. Összesen 555,000 pengő károsodás ért bennünket rajtunk kívül álló okokból s

ez az 555,000 pengős kár teljes anyagi tönkremenetelünket eredményezte.

45,000 pengő károsodást jelentett s ezért

nevelésesnek tartjuk a miniszteri rendeletnek azon passzusát,

FASOR SZANATORIUM

BUDAPEST VII. KER. VILMA KIRÁLYNŐ ÚT 9. TELEFON 31-5-26.

Sebészet, belgyógyászat, szülészet, nőgyógyászat, idegostály

Olcsoobb, mint bármely klinika vagy kórház különosztója.

Napi ellátási díj 10 pengőtől.

Kórházi pauszálárak idegbetegek esetében, továbbá szüléseknél.

mely szerint ezt az arányosítást úgy igyekeztek feltüntetni, mintha ezáltal nekünk a város engedményt tett volna, mert hiszen ez nekünk éppen ellenkezőleg, anyagi károsodást jelentett.

Nem állja meg a helyét az sem, hogy az 1931. évi 2. közgyűlési határozat nekünk fuvarparitás kedvezményt biztosított, mert az eredeti szerződés feltételei szerint úgy, mint más bérlőknél, a város búzában, illetve a búza budapesti paritásos árát kérhette volna, azonban

a város soha egyetlen egy bérlőjével szemben nem alkalmazta a budapesti árat,

hanem vagy búzában fogadta el a haszonbért, vagy pedig a búzában debre-

Milyen kedvezményeket kaptak a város többi bérlői?

Lássuk már most, hogy ezen idő alatt milyen kedvezményben részesültek Debrecen város többi bérlői. A belsőhat bérlői ugyanolyan elbírálás alá kerültek, mint mi. Tőlük szintén igénybevettek 500 holdat és az arányosítás ott ugyancsak megtörtént a táblai szakértői bizottság véleménye alapján. A város többi haszonbérleli nagyrésznél, akiknek bérleti szerződése nem búzában, hanem készpénzben volt megállapítva,

átváltoztatta a búza katasztrófális áruhanásával megindokoltan a készpénzt természetbeni búzaszolgáltatásra,

holott eredeti szerződésük szerint továbbra is készpénzben kellett volna fizetniök. Azon nagy bérlők részére pedig, akiknek búzában kellett a haszonbért szolgáltatni, a romlott gazdasági viszonyok folytán

a természetben kikötött haszonbér szolgáltatások mennyiségét is mérsékelte a város.

Mi azonban és a belsőhat bérlők itt is

kivételek voltunk, nekünk nem mérsékelte a város a búzahasonbért.

Rá kell mutatnunk még, hogy különösen a tornyostanyai városi bérlők-

A bérlők mindenütt kaptak kedvezményeket

Nem tartanánk szegyeinelvónak azt sem, ha Debrecen város tényleg nagyobb mérvű engedményeket tett volna nekünk, mert hiszen mindezt indokoltá tette volna az előállott gazdasági lehetetlenség. Köztudomású dolog, hogy úgy a vallásalapítványi birtokok bérlői, mint más városok bérlői nagyarányú engedményeket kaptak.

Hiszzen ha másból nem, a belügyminisztérium kezelése alatt álló kelebiai gazdaság eredményéből tudnia kellett volna a belügyminiszter úrnak, hogy a mezőgazdák nem önhibájukból, hanem a világgazdasági krízis folytán jutottak ebbe a helyzetbe, hiszen a kelebiai belügyminisztériumi gazdaság is sok milliót gazdálkodott el az ország lakosainak a filléreiből, pedig ez a gazdaság haszonbért sem fizetett.

— Bágyadt, lever, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz szabadbá tetszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet.

— Bágyadt, lever, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz szabadbá tetszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet.

— Bágyadt, lever, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz szabadbá tetszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet.

— Bágyadt, lever, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz szabadbá tetszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet.

— Bágyadt, lever, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz szabadbá tetszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet.

30 egyéb foglalkozással bír, tehát nem hivatásos személy bérelte, tisztán nyereszkesedési szándékból, Debrecen városától.

— Bágyadt, lever, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz szabadbá tetszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet.

ez az engedmény a birtok 3 évi teljes haszonbérösszegének felel meg.

Kötelességünknek tartjuk itt kijelenteni, hogy fel sem tételezzük a bérlőkről, hogy ők e magántartozásuk elrendezésénél arra számítottak, hogy helyettük majd a katonai kincstár fogja kártalanítani a várost a kincstárral kötendő ügyleteknél.

Hol volt a belügyminiszter úr, amikor nem látta meg, hogy ezen bérlőknek a többi hivatásos gazdabérlőkkel szemben ily horribilis engedményeket adtak. Sőt tudomásunk van arról, hogy ezen engedmény megtétele felsőbb helyről forszírozott.

Köztudomású, hogy a városi bérlőknek túlnyomó része anyagilag teljesen tönkrement s ha ezen bérlőket a város elárvereztette volna, a birtokaikért már évek óta legfeljebb csak 60%-át kapnának a haszonbérnek, amelyet így megkap. Így pedig a hátralevő szerződéses években is ezen 100%-os haszonbér bevételekre számíthat. Példá erre, hogy úgy a ref. egyháznál, mint a Debrecen sz. kir. város újonnan árverésre került nagyobb birtokaiért a most érvényben levő haszonbér összegnek legfeljebb 60%-át ígérték be, sőt a birtokok jórészét még bérbé sem tudták adni.

Röviden összefoglalva ez a nekünk nyújtott kedvezmények története.

A belügyminiszteri leirat alkalmas lehet arra, hogy az ügyeket nem ismerő közönséget tévedésbe ejtse és a mi nevünket és tisztességünket állítsa pelengérré, kapcsolatba hozva egy sikasztóval, holott a többi bérlők is legalább annyi kedvezményt kaptak, mint mi, sőt továbbmenőleg a tornyostanyai bérlőket a város nehéz gazdasági helyzetében fejedelmi ajándékokban részesítették.

Hónapok óta folyik a városban az aknamunka. Fékezhetetlen politikai

Jön!

Egy asszony nem felejt...

John Boles

Jön!

szenvedélyeiket kielégíteni nem tudó egyének már hónapok óta gyártják a névtelen fejjelentéseket, vagy ha néha névvel jelentkeznek is, akkor is a strohmannokat tolják előtérbe. Ezeket a névtelenül szereplő urakat nem nevezhetjük magyar embereknek, mert a magyar embernek nem tulajdonsága a bujkálás.

A vizsgálat befejezését annyival is inkább nyugodtan várjuk, mert a történetek részletes nyilvánosságra hozatala szégyent és kárt nem a mi fejünkre hoz, hanem azokéra, akik ellenük ezt a hajszát megindították.

Marconi új csodával
lepi meg a világot

Londonból jelentik: A Daily Mail szerint Marconi újabb korszakalkotó találmányon dolgozik, még pedig a lehető legnagyobb titokban a Genovában horgonyzó Elettra nevű yachtján, amelyhez Mussolini külön őrséget rendelt ki a titokban való dolgozás teljes bizonyítására. Az agg feltaláló egyetlen munkatársa a felesége, aki kiváló szikratávírószakértő. Marconi még magát Mussolinit, legbizalmasabb barátját sem avatta be a találmány titkába és csak ennyit mondott:

— Remélem, hogy egy-két éven belül éppen úgy meglepem majd a világot, mint ahogyan megleptem 1901-ben az Atlanti óceánon át küldött szikratávírtal.

Megmenekült a haláltól
egy vasidegzetű kémnő

Helsinkiből jelentik: Abo város törvényszéke hónapokig tartó főtárgyalás után hétfőn, a késő esti órákban hirdett ítéletet abban a nagy kémkedési bűnpörben, amelyet Szovjetország javára folytatott egy kiterjedt kémservezet. A kémkedési pör fővádlottját, Schul Mária asszonyt nyolc évi és Jakobson orosz alattvalót öt évi kényszermunkára ítélték. Schul Mária, a bűnpör főszereplője, igen ügyesen védekezett s annak köszönhető, hogy megmenekült a halálos ítélettől. A kémnő a keresztkérdések pergőtűzében is megállotta a helyét s a lapok a „vasidegzetű asszony megjelölésével írnak róla.

— Nagy érdeklődés az Ady Társaság szombati irodalmi estje iránt. Bajcsy-Zsilinszky Endre, Szabó Lőrinc és Zilahy Lajos együttes szereplését az Ady Társaság nagyszabású irodalmi estjén nagy érdeklődéssel várja a közönség. Az est műsora, amely szombaton este 8 órakor kezdődik az Arany Bika dísztermében, még a felfokozott érdeklődést is túlhaladón szenciációs lesz. Frók feyverbel... írta egyik legutóbbi cikkében Zilahy Lajos és ennek az aktivitásnak át kell hatni az egész irodalmi közvéleményt. Ha a jobbik nem feyverkeznek, akkor ellenünk feyverkeznek a gonoszok. Az irodalmi est számozott ülőhelyei 50 és 20 filléres áron előre válthatók az Arany Bika-hallban.

Itt-ott a gazdasági javulás
jelei mutatkoznak— állapítja meg legújabb jelentésében Tyler,
a Népszövetség magyarországi megbízottjaA közterhek még mindig nagyon magasak,
az ipari cikkek még mindig nagyon drágák

Budapest, április 24. E. Tyler, a Nemzetek Szövetsége pénzügyi bizottságának magyarországi megbízottja elkészítette az 1934. év első negyedéről szóló jelentését. A jelentés bevezetésében annak fontosabb megállapításait a következőkben foglalta össze:

1. Az 1933 július 1-ével kezdődő költségvetési év 9 hónapjára vonatkozó ideiglenes adatok megerősítik a korábbi változásokat és arra mutatnak, hogy a végeredmény nem fog lényegesen eltérni az országgyűlés által elfogadott előirányzattól, eltekintve a boletta-alap előre nem látott veszteségétől.

2. A tényleges és elhalasztott költségvetési és költségvetésen kívüli kiadások összege a közigazgatásnál és az üzemeknél együttvéve valamivel kevesebb volt, mint az előző év megfelelő időszakában, a költségvetési bevételek 5%-kal magasabbak voltak és kevesebb kölcsönfelvételt történt.

3. Az 1934—35-re vonatkozó előirányzat az országgyűlés elé terjesztett és nem mutat nagy eltérést a jelenlegi helyzettől. A kiadások és bevételek valamivel alacsonyabbak, az előirányzott hiány a közigazgatásnál és üzemeknél együttvéve 66 millió pengő a folyó évre előirányzott 76.2 millió pengővel szemben, 66 millió pengő deficit, az összkiadások 5.7%-a.

4. Az 1934—35-re előirányzott 66 millió pengős összhányból 60 millió pengő esik az állami üzemekre. Az utóbbiaknak egészségesebb pénzügyi alapokra való helyezése irányában halasztás történt.

5. Itt-ott a gazdasági javulás jelei mutatkoznak, de nem nehéz megmondani, hogy azok teljes mértékben a tavalyi rendkívüli jó termésre vezethetők vissza.

6. A közterhek, beleértve az önkormányzatok terheit, még mindig túlságosan súlyosak az országra és az ipari és mezőgazdasági áruk között fennálló diszparitás még mindig egyik okozója a pangásnak.

7. A külkereskedelem egyenlege tovább javult, azonban a magyar külkereskedelem nagyrésze nem hoz külföldi fizetési eszközt a Nemzeti Banknak.

8. Április 1-től kezdődőleg a brit és amerikai rövidlejáru hitelezőkkel egy évre új hitelrögzítő megállapodás kötött a kamatláb némi leszállításával és bizonyos csökkenésekkel a tökevvisszafizetés terén.

9. Magyarország, Olaszország és Ausztria között tárgyalások folynak, amelyekből jelentékeny kereskedelmi előnyöket remélnek. Németországgal új kereskedelmi szerződés kötött, amelytől

a két ország közötti forgalom fellendítését várják.

10. Köszönetet mond Henry J. Bruce úrnak, a Nemzeti Bank tanácsadójának azokért az adatokért, amelyeken a jelentésnek a Nemzeti Bank helyzetével, a valutaellenőrzéssel, valamint a clearing-egyezményre vonatkozó részei alapsznak. A jelentés a folyó költségvetési év első 9 hónapjának eredményét ismerteti. A tényleges és elhalasztott kiadások 9.5 millió pengővel alacsonyabbak voltak,

mint az előző év megfelelő időszakában. Az összehasonlítás azonban a folyó évre vonatkozólag előnyösebb, mint ahogy azt a végösszeg mutatja. Az üzemek veszteségei az előző évvel szemben nagyobb mérvben fedeztetettek akkor, amikor felmerültek és az év vége felé ennél fogva a veszteség kisebb részét kell majd fedezni. A boletta-alap hiányát azonban valószínűleg hozzá kell még adni a fenti tételekhez.

Jancsi, Mancsi, Pista, Jutka!

Gyertek el vasárnap az Urániába, ahol
a Független Ujság kacagató filmkabarét
rendez az előfizetők gyermekei számára

Vasárnap délelőtt 11 órára zsúfolásig meg fog telni vidám gyereksereggel az Uránia mozi, ugyanis a Független Ujság jelentékeny áldozat árán nagyszabású filmmatiné rendez, amelynek keretében pompásabbnál-pompásabb, mulatságosabbnál-mulatságosabb kis bohózatok és tréfák kerülnek bemutatásra. Ezek a nagyszerű kis gyermekfilmek világszerte óriási sikert arattak és egészen biztos, hogy a debreceni gyermekek számára is feledhetetlen élményt fognak jelenteni. Ezen az előadáson csakis a Független Ujság előfizetői gyermekei jelenhetnek meg. A jegyek ára egységesen mindössze harminc fillér lesz személyenként és a jegyeket a Független Ujság kiadóhivatalában árusítjuk az előfizetői nyugta felmutatása ellenében, naponként reggel 8 órától délután 6 óráig. Miután a jegyek ára egyforma, azok jutnak a jobb jegyekhez, akik korábban jelentkeznek.

Sulyos kártérítésre ítélték
egy ismert debreceni urat,
aki elcsábított egy 13 éves
iskoláslányt

Kínos és megdöbbentő ügyet tárgyalt a debreceni bíróság. A vádlottak padján egy középkorú dúsgazdag úr ült, aki élénk szerepet játszik Debrecen gazdasági életében és városzerte példás életű családapaként ismerik. A vád szerint néhány hónapja behálózott és tönkretett egy fejletlen 13 éves jó családból származó leánykát, aki gyermeki tapasztalatlanságában csak akkor jött rá a szerencsétlenségre, amikor már nem lehetett segíteni. Az iskoláslány kétségbeesett szülei haladéktalanul feljelentést tettek a csábító ellen, aki megpróbálta néhány száz pengővel elismítani az ügyet, azonban ajánlatát felháborodva visszautasították. A bírósági tárgyaláson a szörnyű vád beigazolást

nyert és a vádlottat több ezer pengő pénzbüntetésre és kártérítésre kötelezték.

— Észak madárvilága, Vasárnap a Madárvédelmi Egyesület rendezésében tartotta meg dr. Nagy Jenő érdekes előadását Észak madárvilágáról a Déri-múzeum nagytermét zsúfolásig megtöltő előkelő közönség előtt. Nagyszerű, mozgalmas képek egész sora fekete-fehér színekben tárta a közönség elé Észak rendkívül gazdag, különös madárvilágát s ebbe a különös, fehér, jeges világba az előadó meleg szavai a szeretet reflektoraként világítottak bele.

Jön!

Egy asszony nem felejt...

AZ URÁNIÁBAN

Jön!

János bácsi keserves találkozása a törvénnyel

Az ókori görög, piaci szónoklatok viharos hangulata támadt fel egy negyedórára pár nappal ezelőtt, a debreceni törvényszék környékén. Lélekvándorlásban hívők és spiritalisták számára különösen figyelemreméltó ez a történet. Erősen valószínűnek látszik — okkult szemszögből nézve a dolgot — hogy valami görög-honbeli fiók-demagóg szelleme tett körutazást Debrecenben. A szellem azonban csak Bihar-nagybajomig jött a maga lábán, ott kiválasztott egy gazdálkodót, akivel ettől kezdve csodálatos dolgok történtek.

A baj akkor kezdődött, mikor János bácsi eladta a házat. Azaz ez még nem lett volna baj, hanem a vevő pénz híján 40 mázsa búzát is fizetett a vételárba. János bácsinak annyira szívéhez nőtt ez a gabona-mennyiség, hogy szerette volna duplán látni a hombárban. De hiába nézett bele, csak egyszerűen látta. A fondorlatos szellem ekkor 40 mázsa buza átvételéről szóló adóslevéllel, illetve nyugtává változott. János bácsi megörült, ha itt a nyugta, akkor még nem fizették ki a gabonát. Ha nem fizették ki, akkor ezután kell kifizetni. Ilyenmő eszmecsavarítások után a buza kérérdőtt. A vevő persze nem adta. Hogyisne, kétszer, egyszer is elég volt.

János bácsi elment a bíróságra és keresetet indított. Ott az igazság, ahol a nyugta, az pedig nála van. Erősen bízott a törvényben. És ekkor beütött az istennya. A tárgyaláskor a kisérteties buza-adóslevél-nyugtátvány az alperes részéről mutatódott fel.

János bácsit kevés híján megütötte a guta. Hát ezt nem lehet annyiba hagyni. Perelt, felebbezett, perujított, tanuskodott, vádolt és védekezett nagy nekidühödéssel. A szellem, illetve az az átkozott irás hol itt volt, hol ott. Tárgyalás előtt nála, tárgyalás után a nyerő félnél, tehát nem nála. Mert János bácsi vesztett. Ugy vesztette el a pörököt, ujravételeket, mint más az esernyőjét.

Ezek után nem csoda, ha János bácsi felbőszült. Főleg két-három nappal ezelőtt bőszült fel rettenetesen, mikor utóljára, végérvényesen és visszacsinálhatatlanul odalett a per a törvényszéken.

János bácsi vérbenforgó szemekkel rohant ki a törvényszék kapuján. Elsősorban is odavágta családi báránybőrsapkáját a flaszterhez. Olyat szólt, mint egy csőzpuska. Aztán felvette és lerántotta a fülegig. Ugy nézett ki alóla egy pillanatig, azután elkezdett ordítani.

Egyelőre szavak nélkül, a pozitív zeneesztétika legmodernebb alapszabályai szerint pusztá érzelmekeltési céllal. Egyszuszra ordított az iparkamaráig. Ott megállt és lesújtó tekintetű vetett utána-siető ügyvédjére, aki hűledezve szemlélte megszállott kliensének muzikális tevékenységét.

— Búza kell nekem, — bömbölte János bácsi a törvényszék felé — búza, nem tárgyalás! Még hogy fizessek?

Az utolsó kitétel már a messze ballagó jogtanácsosra vonatkozott. Ezután János bácsi ráordított hű élettársára, aki csitította.

— Bíz csak rám, aztán ne orditozz itt az uccán! Gyere, megyünk Pestre az igazságügyminiszterhez, csak két rendőrt veszek magam mellé. Lesz itt igazság!

Ezután lerakta a rejtelmes pöriratokat a járdára — tekintélyes csomó volt. Sötétfehér hatalmas keszkenőbe csomagolta, zsebrevágta. Majd harsányan üvöltve összegyűzte az eddig mondottakat, megtoldván egy szörnyű fenyegetéssel és nekiindult.

Ment felfelé a Piac uccán. A népszónok szelleme láthatólag kiszállott János bácsiból. Messziről egy rendőr körvonalai kezdtek föl-tünetezni. János bácsi valószínűen kevesellette kíséretül a pesti uthoz, mert elcsapódott a Rákosi Jenő uccába az anyjakkal együtt. Valószínűleg Pestre ment. Kitélik tőle. Bihar-nagybajomból is gyalog járt be a tárgyalásokra. A szél egy darab ujságpapírt sodort elébe. Lehajolt érte, megnézte, ellökte és mély undorral utánaköpi. Valószínűleg azt gondolta, hogy nyugta 40 mázsa búzáról.

Sz. M. J.

Starhemberg — alkancellár, Fey — tábornok lesz a legközelebbi napokban

Bécs, április 24. Az osztrák kormány ma és holnap délután minisztertanácsot tart, amelyen az új alkotmány végleges formáját beszélnek meg és megállapodnak a Dollfuss-kormányának már régebben tervbe vitt újjáalakítására nézve is. Értesülésünk szerint most már bizonyos, hogy Dollfuss kancellár mellett Starhemberg herceg lesz az alkancellár.

Fey őrnagy, eddigi alkancellár, aki eddig Dollfuss megbízásából ellátta az alkancellári teendőket, tábornoki rangot kap és közbiztonsági miniszterré fogják kinevezni. Ebben a minőségében Fey miniszternek a hadsereg kivételével az egész közbiztonsági apparátus alá lesz rendelve. A hadsereg felett úgy mint eddig — Schörburg-

Hartenstein herceg honvédelmi miniszter fog intézkedni.

Kerber dr. tárca nélküli miniszter és Glas igazságügyi államtitkár kiválik a kabinetből. Kerber teendőinek egy részét Fey közbiztonsági miniszter veszi át, az igazságügy tárcaára Steidle volt tiroli közbiztonsági igazgatót, a jelenlegi propagandaminisztert emlegetik, de még nem bizonyos, hogy megkapja ezt a tárcát. Ebben a kérdésben csak a legközelebbi napokban döntenek.

Az új alkotmány szerint aktuálisá válik az államfő kérdése is, a Dollfuss-kormány azonban azon az állásponton van, hogy az eddigi köztársasági elnök, Miklós Vilmos egyelőre megmarad a helyén.

Hogy beszél még a magyar ember?

Jellemző a német kisebbségeink „elnyomására”, hogy közülük beszélnek a legkevesebben magyarul

Budapest, április 24. A Magyar Statisztikai Társaság Naplójának legutóbbi számában Kovács Alajos, a Statisztikai Hivatal elnöke, Magyarország lakóinak nyelvvismeretéről ír.

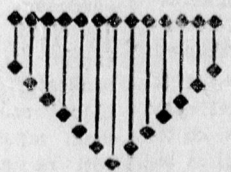
1880 óta jegyzik fel a statisztikai felvételek alkalmával azt is, hogy anyanyelvükön kívül milyen idegen nyelveket beszélnek az emberek. A legutóbbi adatok szerint Magyarország

NE FELEDKEZZEN EL

Mindenféle
nyomtatványt

u. m. hírlapokat,
heti és havi folyó-
iratokat, műveket,
árjegyzéket.

nyomtatványszükséglete
beszerzésénél
cégünkkel ajánlatteire
felszólítani!

Falragaszokat és
röpcédulákat,
körleveleket, szám-
lát, levélpapírt,
meghívókat,
eljegyzési és eskü-
vői értesítéseket.

cégekártyát, levelezőlapot, stb., stb.

szépen, izlésesen, méltányos áron
készítünk.

Nagy Károly és Társai

könyvnyomda • könyvkötészet • vonalozó intézet,
üzleti könyv gyár • klisé műintézet

Debrecen, Ferenc József ut 49. sz.

Telefonszám: 20-18.

Villany és víz ondulálás

legmodernebb gépekkel,
mérsékelt árban készít

Kolozsváry

hölgyfodrász-szalón
Dégenfeld-tér 2. szám.

8,688.319 lakosa közül 8,511.003, tehát az egész lakosság 98 százaléka beszél magyarul. Ebből a számból 8,001.112 esik a magyar anyanyelvű lakosokra. A magyarul nem tudó nemzetiségűek legnagyobb része öregebb vagy kisgyerekek. A nemzetiségek közül a szlovákok tudnak leginkább magyarul, 86.5 százalékuik beszéli a magyar nyelvet, míg a német kisebbségnek csak 70.5 százaléka.

1,097.127 magyar beszél idegen nyelveket. Érdekes annak a vizsgálata, hogy vallások szerint hogyan oszlanak meg ezek. Majdnem negyedrészüik izraelita. Utánuk a katolikusok következnek, a reformátusok közül tudnak legkevesebben idegen nyelvet. Ennek magyarázata főleg az, hogy a reformátusok nagy része tiszta magyar vidéken él, míg a katolikusok inkább élnek más nemzetiségűek szomszédságában.

Az idegen nyelveket beszélők legnagyobb része városokban lakik, Budapestre magára 365.516 jut közülük. Leginkább a német nyelv van elterjedve, ennek főoka az, hogy Magyarország évszázadokon át közösségben élt Ausztriával.

A magyar főiskolai hallgatóknak 44 százaléka beszél németül, 16.3 százaléka franciául és 9.1 százaléka angolul.

Csúnya nőket keres Hollywood

Newyorkból jelentik: Hollywoodból az a különös hír érkezett, hogy ott nagy szükség van női szereplőkre, de csak ha csúnyák. Akinek tehetségén kívül szép arca is van, ne pályázzon, mert szép arcból, sőt tehetségből is nagy a bőség a filmvárosban. Ezzel szemben keresnek feltétlenül csúnya nőket és részletezik is: legyen pergament bőre, lehetőleg torz orra, vagy valami más csúnya arcvonása. Ilyen külsejű jellem-filmszínésznőkben hiány van és Amerikában nem szeretik az álarcgyártást, hanem élő arcokat akarnak. Valószínű, hogy e közlések nyomán Hollywoodot a csúnya fényképek özöne fogja elárasztani.

HIRDETMÉNY.

Felhívom a hadigondozottak közül azokat, akik az uccán járva-keve péksüteményt kívánnak árusítani, hogy 15 napon belül — az árusításra alkalmasságukat igazoló hatósági tisztviselői bizonyítvánnyal felszerelt — kérvényüket az elsőfokú közigazgatási hatósághoz annál is inkább adják be, mert a határidő lejártja után a megállapított létszám keretében üres árusítási helyeket a régi árusítókkal fogja az iparhatóság betölteni.

Ezzel kapcsolatban felhívja az elsőfokú közigazgatási hatóság az elmúlt évben uccán járva-keve péksütemény árusításával foglalkozókat, hogy — ha a f. év folyamán is árusítani akarnak — kérvényüket a fentebb jelzett határideig a hatósághoz szintén adják be.

Debrecen, 1934 április hó 19-én.

A városi elsőfokú közigazgatási hatóság:

Dr. Vass Károly s. k.

Felámasztotta a dögöt kutyát egy sanfranciscói tudós

Newyorkból jelentik: Cornish dr. professzornak, a sanfranciskói Kalifornia egyetem orvostanárának sikerült egy döglött kutyát új életre támasztania. A kutyát mérges gázzal megölte és négy perccel a szív működés megszűnése után injekciót adott a kutyának, amely adrenalin, heperin és kutyavérből állott. A döglött kutyát szív működése két perccel a befecskendezés után újból megindult. A professzor kijelentése szerint a szenzációs eredménnyel végződött kísérletet április 13-án hajtott végre és tíz nappal később a halottiból feltámasztott állat már a legjobb egészségnek örvendett.

Tudósok, ha leveleznek...

Egy párisi lap a következő érdekes és nem kevésbé jellemző levélváltásról számol be. Az első levelet E. J. Gumbel professzor, a lyoni egyetem tanára küldte Biebach berlini egyetemi tanárnak és így szól: „Küldeményéből látom, hogy még tagja vagyok a német matematikai egyesületnek. Minthogy az egyesület alapszabályaival ellentétben nem tanúsított ellenállást a német tudomány elpusztulásával szemben, sietek tagságomról lemondani és sajnálom, hogy ezt már korábban meg nem tettem. E. J. Gumbel.” Mire a következő szövegű levelezőlapot kapta válaszul: „Feleletül becses levelére: GOETZ VON BERLICHINGEN. Mit ért ön német tudományhoz? Bierbach.” (A Götz von Berlichingen: utalás a dráma egy mondatára, amely oly dúrva, hogy a nyomdafestéket nem bírja el klasszikus foglalatán kívül.) Gumbel újabb válasza: „Ezennel elismerem nem becses levelének vételét és sajnálom, hogy a tudomány tekintélyének érdekében nem válaszolhatok az önéhez hasonló, újnómet disznócsorda hangon. E. J. Gumbel.”

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál a következő bejelentések történtek:

Születések: Sándor Imre sófiór, fiú: László. Juhász Lajos földmunkás, leány: Piroška. Deák András festőmester, leány: Klára. Lányi Géza malmi ellenőr, fiú: János. Spitz Jenő mézárósegéd, fiú: Róbert. Ugró Mátyás kocsi, fiú: Mátyás. Batári Lajos gazdálkodó, leány: Margit. Spitzer Adolf kereskedő, fiú: Sándor és egy törvénytelen újszülött.

Eljegyzés: Papp István—Balla Róza.

Házasság: Szilágyi József—Bakó Eszter.

Halálozások: Kiss Katalin ref. 1 hónapos, Csillag u. 57. Hegedüs Julia ref. 21 éves, Rákóczi u. 62. Kecskés Péterné Szakál Julia g. kath. 27 éves, Pocsaj. Haraszti Gizella r. kath. 15 éves, Honvéd u. 14. Szabó József ref. 76 éves, Kishegyesi út 40. Izsó Lajos ref. 22 éves, Péterfia-laktayna.

SZERELMI HAZASSÁG

— Drága Aranka, ne beszéljen nekem pénzről. Engem a hozományom nem érdek.

— Pedig a papám ötvenezer pengőt szándékozik adni...

— Pardon... Nekem a kedves papa százazret mondott.

A Független Kisgazdapárt ma panasszal támadta meg Mecsér András csengeri mandátumát

Budapest, április 24. Nagy feltűnést keltő petíciót adtak be ma délelőtt a közigazgatási bírósághoz.

A Független Kisgazdapárt nyújtotta be ma petícióját a Csengeren kormánypárti programmal megválasztott Mecsér András mandátuma ellen.

A választás március 25-én zajlott le, amikor is a kormánypárt jelöltjét, vitéz Mecsér Andrást választották meg a Független kisgazdapárti jelölttel, vitéz Gyene Pállal szemben. Mecsér Andrást 789 szótöbbséggel nyilvánította győztesnek a választási elnök. A választást a független kisgazdapárti vitéz Gyene László hívei dr. Paczner Jenő budapesti ügyvéd útján

petícióval támadták meg

és ma beadott panasziratukban érdekes és feltűnést keltő indokokat említenek fel a petíció igazolására. Gyene Pál hívei azt

vitatják és kijelentik, hogy bizonyításra is készek, hogy

vitéz Mecsér András kortesei mintegy 1500 szavazatot pénzért vásároltak meg a csengeri kerületben a kormánypárti jelölt részére

és kéri, hogy ezeket a szavazatokat vonja le a közigazgatási bíróság vitéz Mecsér András szavazataiból és mint-hogy így a többség vitéz Gyene Pál javára mutatkozna, a közigazgatási bíróság

ítéletileg vitéz Gyene Pál borcsalmi birtokost jelentse ki a csengeri kerület törvényesen megválasztott országgyűlési képviselőjének.

A csengeri ellenzéki választóknak ez a kérelme politikai körökben már azért is nagy feltűnést keltett, mert a közelmúltban ilyen nagyarányú vesztegetés indokolásával nem támadtak meg panasszal választást.

Dillinger banditakirály megütközött a rendőrséggel

Öt halott, két sebesült

Newyork, április 24. Az amerikai hatóságok a legnagyobb erőfeszítéssel igyekeznek kézrekeríteni a hírhedt gonosztevőt, Dillingert, aki most bandájával a St. Paultól délkeletre fekvő erdőségekbe húzódott. Az üldözésben részt vesz az erdős vidék vadászathoz szokott lakossága is, de nagyon megnehezíti a feladatot a havazás és az utána beállott olvadás.

A banda három tagját, köztük valószínűleg magát Dillingert is, hétfőn délután a rendőrség St. Paulban megtalálta, de heves tűzharc után sikerült elmenekülniök az üldöző rendőrök elől.

Kevéssel ezután a banda St. Paul déli külvárosának közelében elrabolt egy gépkocsit, hátrahagyva helyette saját gépkocsiját, amelyen vérvonatok láthatók.

Dillingert most repülőgépen üldözik. A tegnapi lövöldözés teljes veszteséglajstroma: négy rendőr és egy polgári személy meghalt, két rendőr életveszélyesen megsebesült. Roosevelt elnök a képviselőház igazságügyi bizottságának elnökét felszólította, siettesse a bűnvádi novellát, amely szigorúbb intézkedéseket tartalmaz a bűnbandák üldözésére.

Ha akármelyik kormány hozza a választójogot, támogatjuk az ellenzéki padokból — mondta Eckhardt a Házban

Budapest, április 24. A parlament mai ülésén megkezdték a költségvetés tárgyalását.

Kenez Béla szerint ijesztően nagyok az adóterhek s fokozatos mértékben fontos tehát a takarékoság. Nincs más kivezető

út, mint az elkerülhetetlen terhek arányosabb felosztása s a magángazdaság erősítésével a nemzeti jövedelem fokozása.

Eckhardt Tibor úgy látja, hogy a költségvetésben nincs semmiféle koncepció.

URÁNIA

MA, SZERDÁN:

A magyar világsiker:

A mai modern házasságok tükre:

PARDON TÉVEDTEM

Főszerepben: GAÁL FRANCISKA
PAUL HÖRBIGER és
SZÓKE SZAKÁLL

Mellék ucca

(Tiltott szerelem)

Főszerepben: IRÉNE DUNNE
JOHN BOLES.

MINDKÉT FILM EGY ELŐADÁSBAN!

A filmek kezdődnek: 5, egynegyed 7, háromnegyed 8 és 9 órakor.

AZ 5 ÓRAI ELŐADÁS MÉRSÉKELT HELYARAKKAL!!

ció abban a tekintetben, hogy a jelenlegi pénzügyi és gazdasági rendszer megváltozzék. A magyar ipar nyersanyagbehozatalának terheit legnagyobb részben a mezőgazdaság viseli.

Eckhardt Tibor beszéde további során a bankok összevonását sürgette. A kartellekkel szemben erősebb intézkedéseket kér. Az általános választójog hibáinak kiküszöbölése céljából ki kellene szélesíteni a kormányzó jogkört. A szónok végül kijelentette, hogy abban a pillanatban, amikor a mostani kormány, vagy bármelyik más kormány a választójog becsületes megvalósításával jön a Ház elé, akkor ő barátaival együtt az ellenzéki padokból a legmesszebbmenően támogatja ezt a kormányt. A költségvetést nem fogadja el.

Peyer Károly beszéde elején megállapította, hogy a szociáldemokrata párt álláspontja a revízió tekintetében nem új. Kifogásolta, hogy szociális téren kevés történt, a munkabérek állandóan csökkennek. A költségvetést nem fogadja el.

Mecsér András azt hangoztatta, hogy az irányított termelés és értékesítés szolgálja a termelő érdekét. Biztosítanunk kell a mezőgazdasági munkásságot öregség esetére. A költségvetést elfogadja.

Báró Kray István hangoztatta, hogy a tárgyilagossá bírálat nem vonja kétségbe a miniszterelnök őszinte törekvését. Gömbös Gyulának sikerült volna a nemzeti egység megteremtése, ha más álláspontra helyezkedik a királykérdésben. A kormány a restaurációt tegye ugyanúgy hivatalos kormányprogramjává, mint a békerevíziót tette.

Gyászrovat

Gyászesetben FEHÉRTÓI temetkezési vállalatnál vásároljon. Degenfeld-tér 4. Kérjen árajánlatot!

Mit ábrázol az új náci-jelvény?

A német birodalmi propaganda-minisztérium hivatalosan közli: „Az híresztelik az országban, hogy a birodalmi kormány által május elsejére kiválasztott jelvény — a szellemi munkás fejét ábrázolja kalapácból, sarlótlól és a nacionálszocialista sástól övezve — szabadkőműves jelkép. A plakett egy müncheni művész alkotása. A Führer maga választotta ki. Azokat, akik e nyilatkozat után is még felelőtlen fecsegésükkel vesélyeztetni merik azt a hallatlan sikert, amelyet a munka nemzeti ünnepén várnak lehet — a hatóságok és a nacionálszocialista párt funkcionáriusai kíméletlenül üldözni fogják.”

A Pariser Tageblatt ehhez a következő megjegyzést fűzi: „Inkább Göbbels dr. nyilatkozatára lehetne azt mondani, hogy gyermekeken ostoba. Az a szellemi munkás, akit az ünnepi jelvény ábrázol, tudni illik Göthe stilizált feje. Dr. Göbbels, aki egykor Heidelbergben a zsidó irodalomtanár, Gundolf lábainál ült, úgy látszik a nagy német Göthe-magyarozótól még azt sem tanulta meg, hogy Göthe János Farkas a német szabadkőműveség egyik fáklyája volt.”

— Agyonütötte testvérét, mert nem akart dolgozni. Pozsonyból jelentik: Lévan évek óta bolgár kertészetet tartottak fenn Petrov Trifon és Stojan testvérek. A két testvér között az utóbbi időben nagyon rossz volt a viszony, mert Trifon elégedetlen volt öccse munkájával. Amikor tegnap este a két testvér kertészetéből hazafelé ment, Trifon rátámadt öccsére és baltával agyonütötte. A gyilkosság végrehajtása után azonnal a csendőrségre ment, ahol elmondta, hogy öccsét azért ölte meg, mert nem akart dolgozni.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.

Felelős szerkesztő: Ferkas Lajos. Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

© Mindentudó ©

Ma: 1934 április 25. Szerda. Protestáns: Márk, római kath.: Márk ev., izr.: 5694 Ijar 10.

A polgármester fogad: Magánügyekben hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 órától 1 óráig, közügyekben kedd és péntek kivételével minden nap délelőtt 11 órától 1 óráig.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

IDŐJÓSLÁS:

Élénk délnyugati, déli szél, változó felhőzet, helyenként eső vagy zivatar. A hőmérséklet alig változik.

A BUDAPESTI-RÁDIÓ MŰSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:
9.45: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjárás, időjárás, vízállás, hírek. — 12.00: Himnusz.

SZERDA, április 25.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. — 1: 1. Milyen lehetett a magyar népköltés a honfoglalás előtt. 2. Tavasz munkák a méheben. (Felolvasás.) Közben: Hanglemezek. 12.05: Ragyóczy Jolán zongorázik, Martinek István énekel gitárkísérettel. 1.30: Nyári Rudi és cigányzene-kara. 3.30: A rádió diáklérelője, Klapka György vára. 4: Divattudósítás. Szunyoginé Tüdös Klára előadása. 5: A kíniai diadalútja. Dr. Tóvölgyi Elemér előadása. 5.30: Hanglemezek. 6.15: Olasz nyelvoktatás (Gaellerari Bonaventura). 6.45: Orosz Júlia énekel, zongorán kíséri Pongrácz László. 7.15: Munkásféltóra. 7.45: A Zeneművészeti Főiskola Segítő-egyesületének díszhangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Szünetben körülbelül 8.45: A pontos idő és az ember. Utána körülbelül 9.45: Hírek, időjárásjelentés. 10.10: Közvetítés a Dunapalota-szállóból. Len Baker jazzzenekarának műsora. 11: Előadás angol nyelven. 11.15: Közvetítés a Pátria-kávéházából. Toll Árpád és Jancsi cigányzene-kara muzsikál, Szántó Gyula énekel.

A Péterfia uccaj egyházzsér péntek délután hat órai kezdettel az egyházzsér tanácstermében összejöveteli órát tart gazdag műsorral. Előadást Kulcsár Dezső segédlelkész tart. Mindenkit szívesen lát és hív az egyház vezetősége.

Szakosztályi ülések. A borbély-férfi-fodrász szakosztály e hó 25-én, szerdán este fél 8 órakor ülést, a sütő szakosztály e hó 26-án, csütörtökön délután 5 órakor az ipartestület tanácstermében évi közgyűlést tart.

Névmagyarosítás. Szolárszky Béla, a Bocskay volt jóképességű halfja család nevét belügyminiszteri engedéllyel Rédei-ra változtatta.

Ügyvédi irodám Piac u. 19. szám alatt megnyitottam. Dr. Breider Ferenc.

Május hó 2-án lesz az Izraelita Nőegylet szezonzáró teastje. A debreceni Izraelita Nőegylet a téli szezonban rendezett és rendkívül látogatott teadélutánját május hó 2-án egy teastélléssel fejezi be. Ezek a táncal egybekötött összejövetelek ugyanis oly kedveltségnek örvendtek, hogy a nőegylet elnöksége általános óhajnak teszteget, midőn a szezon egy teastélléssel zárja le. A teastéllés május hó 2-án este 9 órai kezdettel lesz megtartva a: Arany Bika szálló üvegtermében é arra a nőegylet nagy most felhívja kedves tagjainak és jóismerőseinek figyelmét.

Frontharcosok figyelmébe! A kerékpárral rendelkező frontharcosok, akik a frontharcos kerékpáros sportalakulatba belépni óhajtanak, jelentkezzenek a frontharcos főcsoport irodájában, Piac ucca 36. sz. Régi post'aépület. Sportbizottság.

Az iparos ifjúság önképző körének választmányi tagjai szerdán este fél 8 órakor a Kör helyiségében megjelenni szíveskedjenek. Vezetőség.

Női kalapüzletemet május egytől Simonffy ucca 2/b. alá helyezem át. Matta Anna.

A HONsz közgyűlése. A HONsz debreceni csoportja 1934 május hó 6-án délután 3 órakor a városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Részleges tisztújítás. 2. Esetleges indítványok. Határozatképtelenség esetén a rendkívüli közgyűlés május hó 13-án fog megtartani, mely tekintet nélkül a megjelentek számára, határozatképes. Miután az elnökség névre szóló meghívókat nem bocsát ki, ezúton kéri a tagok teljes számú megjelenését. Esetleges indítványok a közgyűlést megelőző 8 nappal adandók be. Csoportelnökség.

Korunk szellemi áramlatairól tart előadást ma, szerdán este 8 órakor Nagy Tibor a debreceni evangélikus egyetemi hallgatók Luther Szövetségének meghívására. Előadása után megbeszélés. Belépődij nincs. Mindenkit szívesen látnak.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1909. ÁPRILIS 25. VASÁRNAP. A színházkedvelő publikum nagy bánatára Rózsa Lilly primadonna kivál a Csokonai-színház társulatából, mert összekülönbözött Zilahy igazgatóval.

A debreceni iparművészeti kiállítás a kormány aranyérmét Dávidházy Kálmán könyvkötőmester kapta meg. Ezüstérmeket kaptak Killer Ede és Schwartz Vilmos butorgyárosok, Vojta Géza és Bessenyei Gyula műasztalosok.

1914. ÁPRILIS 25. SZOMBAT. Villamos soványító kúrák megkezdődtek a

Az Ady Társaság szombat esti vendégeinek kultúrdélutánja Hajdúdorogon. Tudvalevő, hogy szombaton este az Ady Társaság meghívására az Arany Bika halljában fognak szerepelni: vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre, Zilahy Lajos és Szabó Lőrinc. Mindhárom másnap, vasárnap délután a „Hajdúdorogi Fiatalok” vendégei lesznek, mint az általuk rendezett kultúrdélután szereplői, akikhez mint előadók, illetőleg szereplők Debrecenből Juhász Géza, Péja Géza, Kertész Dániel és Nagy Tibor fognak csatlakozni. A dorogi kultúrdélután iránt mind Hajdúbószorményból, mind Nánásról igen nagy az érdeklődés.

Tenniszütők, labdák, hurok nagy választékban Kántor Ernő és Társánál.

Hirdetmény hetivásár áthelyezéséről. A folyó évi május hó 1. napjára, keddre eső heti ló- és szarvasmarhavasár a sertésavasárral egyidejűleg folyó évi április hó 3-án, hétfőn lesz megtartva.

Szép sikere volt a Nyilastelepi Ref. Olvasókör műsoros estjének. Vasárnap a Kultúrház nagytermében tartotta meg a Nyilastelepi Református Olvasókör műkedvelő gárdája bemutatkozó műsoros estjét. Fülöp Endre ig-tanító meleg szeretettel köszöntötte a szépszámu közönséget. Pár szóval vázolta a megalakulás, a megindulás nehézségeit s a közönség megértő támogatását kérte. A műsor keretében az együttes két kis vígjátékot és egy egyfelvonásos drámát mutatott be nagy igyekezettel. Kovács János talpraesett monológgal, Sinkó Ferenc hangulatos énekszámokkal szórakoztatta a közönséget. A szereplők közül Sibli Ica természetes kedvességével, Nagy Karola mély, tartalmas játékaival tünt ki. Barna Dezső, Szabó Béla, Kovács János, Kiss Ferenc, Hermann Gyula és Vincze Lajos különösen, de a többiek is hozzájárultak a kedves est sikeréhez.

Simonffy ucca vízgyógyintézetben.

A Debreceni Faipar rt. 2 korona 20 fillérért árusít egy mázsa aprított legfinomabb tűzifát.

1924. ÁPRILIS 25. CSÜTÖRTÖK. Tímár Ila, a színház népszerű primadonnája, Szegedre szerződött havi 20 millió korona fizetésért.

Néhai Krausz Vilmos főrabbi leányát, Hildát, Rosman Farkas eljegyezte Marosujvárról.

A só árát kg-ként 5000 koronára emelték.

A honvédség főparancsnoka a Debreceni Héten, Báró Vay László főispán és dr. Vásáry István polgármester tegnap felkeresték vitéz Kárpáthy Kamilló gyalogsági tábornokot, a honvédség főparancsnokát és meghívták a Debreceni Hétre. A főparancsnok megígérte látogatását.

A „Zion” Debreceni Betegsegélyző Egylet 1934. évi április hó 29-én, vasárnap d. e. fél 11 órakor az izr. hitközség tanácstermében rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Jelentés az 1933. évről. 2. Az 1933. évi zárszámadás előterjesztése és a számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Határozat a felmentvény megadása tárgyában. 4. Az 1934. évi költségvetés előterjesztése. 5. Háromtagú számvizsgáló bizottság kiküldése az 1934. évre. 6. Indítványok.

Ha otthonát elhagyja s Budapestre visz útja, keresse fel a Parkszállodát, ott elfelejti búját-baját.

Május 1-én, kedden lesz a zeneiskolai növendékek operastje. A „Sevillai borbély” próbái lázasan folynak a Csokonai-színházban. A tegnapi próbát már vitéz Jakabfy főrendező vezette s megelégedését fejezte ki a növendékek produkciójával szemben. A főszereplők: Vajda Juliska, Polster Márta, Kovács Gyula, Oláh Emil, dr. Gidófalvy Elemér, Bakó József és Farkas Andor kivétel nélkül G. Hoór Tempis Erzsébet növendékei. Az előadás 28-a helyett május 1-én este 8 órakor lesz a Csokonai-színházban. Az előadást a színházi zenekar elfoglaltsága folytán zongorán Galánffy Lajos kíséri.

Öngyilkos lett és meghalt egy fiatal leány. Egy tizenöt esztendő, H. G. nevű leány marólygallal megmérgezte magát és a mentők súlyos állapotban szállították a klinikára. Azonnal gyomormosást alkalmaztak nála, de segíteni már nem lehetett s a szerencsétlen leány kedden reggel meghalt. Eltemetésére az ügyészség megadta az engedélyt.

Szerdán:

Csak felnőtteknek: „FEHÉR RAB-SZOLGANOK”. A leánykereskedelem üzérkedéseiből Dita Parlo, Harry Franck főszereplésével. Megelőzi: „PINGWINEK SZIGETE”. Előadások: 7, 9 órakor.

„A kínaiak közötti misszióról” tart előadást dr. Dancsházy Sándor lelkész a KIE-ben április 25-én, szerdán este 8 órakor. Belépődij nincs.

Faúrverés. A Ludas csárdánál kitermelt 18 drb. öreg akácfa rönk f. évi április hó 25-én, szerdán délelőtt 10 órakor nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében a helyszínen el fog adatni.

Az eugenikáról (fajjavítás) tart előadást a MIEFHÖE medikus szakosztálya f. hó 29-én az izr. hitközség dísztermében. Az előadás tárgyának társadalom-, népességgazdasági és fajhigiénei jelentősége valószínűleg nagy közönséget fog az előadóterembe vonzani. Az eugenikai kérdés tárgyalásának a hazai és külföldi fajjavítási törekvések, mozgalmak előrehaladottsága ad aktualitást. Az előadás változatosságát a felkért hozzászólók biztosítják, akik orvosi, jogi és vallás-morális szempontból világítják meg a kérdést.

A debreceni mentők vidéki betegszállítási. Debrecen sz. kir. város hivatalos tűzoltóparancsnokságának mentőosztálya vidéki betegszállításokat csak a legkritikább esetekben végzett és csak akkor, ha a beteg életveszélyes állapotba miatt a szállítást halasztást egyáltalában nem szenvedhetett, ezt a szállítást is tisztán emberbaráti szempontokból teljesítette, hogy késedelmes beavatkozás miatt ne pusztuljanak el emberleletek. Vidéki olvasóink nagy számára való tekintettel közöljük, hogy a kereskedelmi miniszternek a városhoz érkezett leírata szerint a mentők a jövőben ezeket a sürgős és halasztást egyáltalában nem tűrő betegszállításokat sem vállalhatják, így a vidéki betegek hozzátartozóinak más úton, esetleg a sebészeti klinika betegszállító autójának az igénybevételével kell gondoskodni a betegeknek Debrecenbe való szállításáról.

HIRDETMEYNY.

Az 1894: XII. t.-c. 51. §-a szerint minden birtokos köteles birtoka egész területén a szerbtövist (Xanthium spinosum) virágzása előtt irtani.

A szerbtövist további terjedésének a megakadályozása céljából az idézett törvény, valamint a m. kir. földművelésügyi miniszter úr 52.400/1934. VII.—3. sz. rendelete alapján felhívom a város gazdálkodó (bérlő) lakosságát, hogy a tulajdonukat tevő, illetve művelésük alatt álló területen a szerbtövist és egyéb gyomok irtásáról (lekaszásáról) f. évi május hó 15-ig, de mindenesetre annak virágzása előtt gondoskodjanak.

A lekaszált szerbtövist és egyéb gyomot gondosan össze kell gyűjteni és elvételezni, vagy mélyen elásni, mert különben a mag a lekaszált növényen is beérhetik és tovább terjedhetnek.

Az irtás végrehajtását a hatóság ellenőrizteti és aki az irtást elmulasztja, annak a terhére a hatóság az irtást elvételezteti és ellene a kihágási eljárás megindítja, amelynek során az 1894: XII. t.-c. 95. §-a k) pontja értelmében a mulasztó pénzbüntetéssel fog sújtatni.

Debrecen, 1934 április hó 16-án.

Polgármester.

VENNI AKAR VALAMIT?

A *Független Ujság* hirdetése biztosan hozzájuttatja a kívánt tárgyhöz.

— A „Vasárnap”, a debreceni református gyülekezet hetilapja május hó 6-án, vasárnap sajtónapot rendez. Ezen a napon minden református templomban megemlékezés történik a református egyházi sajtó nagy fontosságáról és hívatásáról. Délután a Kollégium dísztermében lesz irodalmi ünnepély, melyen megnyitót beszédet dr. Erdős József egyházkerületi és kollégiumi ügyész, a Vasárnap egyik szerkesztője mond. Az irodalmi ünnepélyen előadást Szabó István miskolci vallásoktató-lelkész, a Szent Jobb-tanulmány írója, a református hiteliek bátor hitvallója fogja tartani. Az irodalmi délutánnak szép műsor ad ünnepi keretet.

— Lopják a szentet. Balogh és Vértessy színerakodó telepéről az elmúlt éjszaka tizenkét mázsa szent elloptak. A rendőrség keresi a tolvajokat.

— Megölték egy cseh csendőrt a verekedő legények. Ungvárról jelentik: A közeli Radvanc községben vasárnap este a falu legényei összeverekedtek. A csendőrök rendet akartak teremteni, de a duhaj legények szembeszálltak velük és egy Krulis nevű csendőrt megölték, egy Csiniban János nevű őrmestert pedig súlyosan megsebesítettek. A gyilkosság tettesét, Borinka Mihályt és öt társát a többi csendőrök letartóztatták és bekísérték az ungvári ügyészség fogházába.

— Hirdetmény. Az ügykereső közönségnek tudomására hozom, hogy a város törvényhatóságának hivatalában, ügyosztályában, továbbá az üzemek és intézmények irodáiban a törvényhatósági bizottság rendelkezése folytán május hó 1-től október hó 1-ig terjedő időtartam alatt minden szombat déli 12 órától hétfő reggel 8 óráig terjedőleg hétvégi szünet van. Ezeket a szombati napokon az adópénztárnál és a házépítéskor a forgalom délelőtti 11 órakor véget ér. Debrecen, 1934. április hó 19. napján. Dr. Vársáry István polgármester.

— A „Vakokat Gyámolító Országos Egyesület” többször kintütemtetett „Homer” énekkara május hó 3-án, este fél 9 órai kezdettel az Arany Bika nagytermében a vakok jóltevéjének, néhai Szabados Ferenc emlékének szentelt hangversenyt tart. A hangversenyre való belépés teljesen díjtalan. A belépőjegyek elosztását a rendező-bizottság Miklós uca 23. szám alatt végzi.

— Huszonkét letartóztatás a felvidéki talpfapanama miatt. Pozsonyból jelentik: A felvidéki talpfapanama botránya tovább dagad. A nyomozásba tegnap bekapcsolódott a brünni, kassai, ungvári és beregszászi rendőrség is. Roth Móron és Traurig Sándoron kívül eddig 20 egyént vettek őrizetbe, akiket a panamában való részvétellel gyanúsítanak. A rendőrség 3 vagon súlyú iratot foglalt le az ügyvel kapcsolatban és azt a brünni ügyészségre szállította.

— Hirdetmény. Az 1929: XIX. t.-c. alapján felhívom azokat, akiknek gőz-, benzin-, pejtroleum-, villany- vagy más motorikus, vagy állati erővel hajtott cséplőgépek van és az 1934. év folyamán akár saját gazdaságukban, akár más részére csépléni szándékoznak, hogy nevüket, lakásukat, cséplőgépek gyártójának nevét, gyári számát, az általuk kifejthető lőerők számát a városi elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth u. 20.) földszint 46. sz. szobájában f. évi május hó 19-ig törvényes következmények terhe alatt jelentse be. Debrecen, 1934. április hó 21. Dr. Vass Károly, tb. főjegyző.

Palotás, Markos és Vincze a nagyválogatottban!

Budapest, április 24. Nádas Ödön szövetségi kapitány kedden este állította össze azt a két válogatott labdarúgó csapatot, amely Prágában Csehország, Budapesten pedig Bulgária ellen a magyar válogatott színeket képviselni fogja.

Csehország ellen április 29-én Prágában a következő csapat játszik: Háda (Ferencváros), Sternberg (Ujpest), Biró (III. ker.), Palotás (Bocskay), Mór (Ferencváros), Lázár (Ferencváros), Markos (Bocskay), Vincze (Bocskay),

Sárosi (Ferencváros), Toldi (Ferencváros), Kemény (Ferencváros). Tartalékok: Hóri (Ujpest), Futó (Ujpest), Dudás (Hungária).

Ugyanaznap Budapesten Bulgária ellen a következő csapat játszik: Szabó, Mándi, Kiss (Hungária), Laky (Ferencváros), Szücs (Ujpest), Szalay (Ujpest), Tamásy (Ujpest), Avar (Ujpest), Solti (Phöbus), Cseh II. (Hungária), P. Szabó (Ujpest). Tartalékok: Jávör, Seres (Ujpest), Juhász, Törös (Phöbus).

— Pályázat. A HONSZ debreceni csoportja tikkári állásra pályázatot hirdet. Hadirokkantak erre vonatkozó felszerelt kérvényei a csoport elnökségéhez címezve április hó 29-ig adandók be a HONSZ irodában (Doboz-átjáró). Részletes felvilágosítás a csoport irodában nyerhető. Csoportelnökség.

DEBRECENI HELYI VASUT. HIRDETMÉNY

Értesítjük a t. Utazóközönséget, hogy a berettyóújfalui országos és helyi vasúti napján (csütörtöki napokon) Debrecen - Berettyóújfalui között közlekedő és Debrecenből 5 óra 55 perccel induló 102. sz. autóbusszjáratunkat folyó hó 25-től kezdve az alábbi menetrend szerint közlekedtetjük:

Debrecen Bika-szállótól indul 5 óra 05 pkor, a Vármegeháztól indul 5 ó 07 pkor, a Máv. pályaudvartól indul 5 ó 10 pkor, Mikepércsről indul 5 ó 31 pkor, Sárándról indul 5 ó 36 pkor, Derecske p. u.-tól indul 5 ó 50 pkor, a Főszolgabírói hivataltól indul 5 ó 53 pkor, a Községházától indul 5 ó 55 pkor, a Tépei uttól indul 6 ó 01 pkor, Tilalmas pusztától indul 6 ó 09 pkor, Berettyóújfalui laktanyától indul 6 ó 20 pkor, a Községházától indul 6 ó 23 pkor, Berettyóújfaluba érkezik 6 ó 30 pkor.

Debrecen, 1934. április 23.

Az üzletigazgatóság.

• SZÍNHÁZ • MOZI • • HANGVERSENY •

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

SZERDA este 8-kor: Helyet az ifjúságnak. (B. 29. bérlet.)

CSÜTÖRTÖK este 8-kor: Helyet az ifjúságnak.

PÉNTEK este 8-kor: Helyet az ifjúságnak. (C. 29. bérlet.)

PARDON TÉVEDTEM. — MELLÉKUCA

Már gyönyörködött a közönség az Uránia mostani két filmjében, de az érdeklődés oly nagy volt, hogy közkívánatra ismét pergetik a magyar filmvilág gyöngyét, Pardon tévedtem és az amerikai együttes drámáját: Mellékuccát.

Gaál Franciska nem csak gyermekszerepben, hanem komoly felnőtt alakító darabjában is kitűnő. Partneri: Hörbiger Pál és a mindig kedvesen komikus Szölke Szakáll teljes mértékig beleél magukat szerepükbe s így tudnak valóban mesterit alkotni.

Iréne Dunne, a Mellékucca hősnője egyaránt nagy tehetséggel alakítja a fiatal leányt és a boldogtalanságban megtört nőt. A férfi főszerepet John Boles játssza kitűnő átéléssel s még nagyobb tehetséggel.

Ha valaki még nem látta e filmeket, úgy feltétlenül nézze meg, ha pedig már gyönyörködött bennük, úgy ez a legjobb kritika róluk.

JÁVÖR PALI

a legfesebb huszár és a legszimpatikusabb kalandor szerepét játsza ma, szerdán és holnap, csütörtökkel lelután a zóna helyárrakkal az

EMMY (Ma) és az
ARANYIFJÚ (holnapi) előadásokon!
Mindkét előadásra a zenekart is kiadjuk!

Az egész város csak egyről beszél — Jávör Palin kívül — arról a példátlan sikerről, amely ma és minden este színre kerül a színházban és ez a

Helyet az ifjúságnak!

3 órás kacagás! Jókedv! Öröm és boldogság ez a darab.

Jön! **MOSOLYORSZAGA!** Jön! Szórád Ferivel!

Válaszoljon a közönség! Akarja, hogy Jávör Pali még 3 estén vendégszerepeljen az „AMIKOR A KISLÁNYBÓL NAGY LÁNY LESZ” — „MÉLTÓSÁGOS ASSZONY TRAFIKJA” és a „PÉNZ NEM MINDEN főszerében?

KÖZGAZDASÁG

KISEBB ÁRVALTOZÁSOK
A TERMÉNYTÖZSDÉN.

Határidőüzlet:

Búza: május 9.63, 62, 72, 68, 71, 75, 73, zárlat 9.71—72, június 9.43, 50, 47, 52, 50, 49, zárlat 9.48—49.

Rozs: május 4.98, 5.00, 02, 03, 5.00, 4.97, 96, 91, zárlat 4.91—92, június 5.34, 30, 26, 32, 25, 24, 20, 17, zárlat 5.17—19.

Tengeri: május 9.25, 18, 26, 24, zárlat 9.25—27, július 9.73, 65, 72, 69, zárlat 9.69—70.

Készárúüzlet:

Búza: tiszai 77 kg. 9.85—10.10, 78 kg. 9.95—10.20, 79 kg. 10.05—10.30, 80 kg. 10.15—10.40, ftiszai 77 kg. 9.80—9.95, 78 kg. 9.90—10.05, 79 kg. 10.00—10.15, 80 kg. 10.10—10.20.

Rozs: 4.70—4.85, sörárpa 9.50—12.50, tak. árpa 8.80—9.10, zab 9.55—9.80, újtengeri 8.85—8.95, ótengeri 9.50—9.60, korpa 8.20—8.30.

A készárúvásáron búza 10 fillérrel drágább, rozs 10 fillérrel olcsóbb, zab nem változott, újtengeri 15 fillérrel olcsóbb.

HIVATALOS

VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 17.50—17.90, 100 cseh korona 14.02—14.20, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 338.30—342.30, 100 lei 3.42—3.46, 100 leva 4.00—4.26, 100 líra 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 78.70—80.70.

A szízarany kilója 5430—5440 pengő.

HIRDETMÉNY

A m. kir. központi statisztikai hivatal az 1929: XIX. t.-c. alapján az 1933. év őszén és az 1934. év tavaszán bevezetett területeket; a mindennemű gazdasági növény termék eredményét és az 1934. évi cséplési eredményeket az ország közérdekű viszonyainak nyilvánartatása céljából országosan összeírja.

Értesítem a gazdálkodó (földet hasznosító, haszonbérli) lakosságot, hogy az elsőfokú közigazgatási hatóság, az 1933—34. évi vetésterületi statisztikai adatok felvételét a Kossuth u. 20. sz. földszint 46. sz. hivatali helyiségében a folyó évi május hó 1-ső napján kezdi meg.

A vetésterületi adatok bejelentését — az 1929: XIX. t.-c., illetve az 1928: X. tc.-ben foglalt jogkövetkezmények terhe alatt: az 5—10 kat. hold földben gazdálkodó május hó 1, 2, 3, 4, 5-én;

a 10—20 kat. hold földben gazdálkodó május hó 8, 9, 11, 12-én;

a 20—100 kat. hold földben gazdálkodó május hó 14, 15, 16, 17, 18, 19-én a városi elsőfokú közigazgatási hatóság előtt személyesen, a 100 kat. hold földben vagy az ennél nagyobb területen gazdálkodók május hó 1-étől 19-ike között mind a hivatalos órák alatt a részükre kézbesített „vetésterületi kérdőíven” kötelesek eszközölni.

Adatgyűjtés megkönnyítése céljából minden 100 kat. hold földön aluli területen gazdálkodó külön meghívót kap. A munkatorlódás elkerülése céljából, ezúton is felhívom a város érdekeit lakosait, hogy a részükre kibocsátott meghívókon megjelölt helyen és időben jelenjenek meg pontosan és a vetésterületét magában foglaló jegyzéket hozzanak magukkal.

Akiknek meghívót bármely okból nem kézbesítettek, adatszolgáltatási kötelezettségüknek a művelésük alatt álló terület nagysága szerint a hasonló nagyságú területek összeírására kitért időben jelenjenek meg.

Bérbeadott birtok adatainak a beszállítására mindig a haszonbérli: feles, harmados birtokos adatainak a bevallására pedig a tulajdonos köteles.

Debrecen, 1934. április 21.

Dr. Vass Károly,
tb. főjegyző.

Vásároljon hirdetöinknél.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLER, VASARNAP 60 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Levelezés

Papírszalvéták, levélpapírok, töltőtollak, zsebirók olcsón beszerezhetők. Vámosi papírkereskedésében — Szház-átjáró. 4444

Bagolyvár vendéglő kuglizója az úri közönség részére megnyitott. Szép kerthelyiség, előzőkeny kiszolgálás, kiváló uradalmi borok, állandóan frissen csapolt sör. Híd ucca 14. 4910

Betöltendő állás

Német vagy magyar fiatal leányt jó bizonyítványokkal kisleány mellé május 1-re felveszek. Cím: Dr. Augusztus-szombatium. 48x1

Egy kenyérfőző asszony felvétetik. Jelentkezni lehet Késes 74. 5018

Elsőjéltől délelőtti etiológia bejárónót keresek. Jelentkezés kizárólag d. u. 2-3 között, Simonffy u. 13., II. 5. 4964

Kifutó felvétetik Kohn, Széchenyi 17. 5003

Az egri főképtalan főenyeháti gazdasága keres egy konvenció gépész-kovácsot, aki úgy a locsolás, mint az előforduló gazdasági munkákban jártas, továbbá traktorok és cséplőgépekhez szakszerűen ért. Jelentkezni lehet az intézőségnél, Főenyehát pusztán, Vasút, posta: Folyás, Szabolcs megye. 2075

Cipészegedek felvétetek tex, flex munkára Piac ucca 9. Nagy Béla. 5009

Fiatalt, kellemes megjelenésű intelligens házvezetőnőt keres magános tisztviselő. Jelige: „Kertsgben”. 2197

Főző-mindenes bentlakónak, fiatal leány délelőtti gyermekhez felvétetik. Domb u. 12. 1078

Gyermektelen házmestert azonnal felveszek. Rákóczi 49. 2189

Egy jó munkás cipészegéd felvétetik. Csapó u. 98. Danika. 2194

Varró- és tanulóanyagokat felvesz Szabolcsy nőidivatszalon, Piac ucca 59. 2188

Állást keresők

Gyakorlott varrónő hézakhoz ajánlkozok — Rothermere u. 34. keresztút. 4976

Házvezetőnő, ki kitűnően magyar konyhát vezet, állást keres úriháznál vagy penzióban, Fehérmé- és paplanvarrást kitűnően érti. Kigyó u. 34. 788

Urifodrászhölgy állást keres, elmenne vidékre is. Czeglédy Ilonka, Püspökladány. 20

Zsidó nő, idősebb, ki elsőrendűen főz, ajánlkozok szakácsnőnek helyben vagy vidékre, vagy gyermekek mellé. F. S., Bethlen u. 8. 20

Fűszerkereskedő, intelligens, 500 pengő biztosítékkal bármilyen állást elfogad. Cím a kiadóban. 2078

Üzletek

Kisebb üzlethelyiség Piac legjobb helyén azonnal kiadó. Értekezni dr. Fráter Pál ügyvéd, Deák Ferenc ucca. 25. 29.

Kisebb üzlethelyiség Piac legjobb helyén azonnal yrtekezhetni dr. Fráter Pál ügyvéd, Deák Ferenc ucca. 4954

Jó forgalmú fűszerüzlet elköltözés végett azonnal átadó. — Leveleket „Azonnali” jellegére a kiadóba.

Üzlethelyiség május 15-re kiadó, Miklós ucca 5. 4996

Üzlethelyiség szép tágas, raktárral, pincével augusztusra kiadó. Villatellék Simonffy úton eladó, Érdeklődni: Várady-Szabó, Kossuth 7. 2071

Lakást keresők

Urileány úri családnál nem különbejáratú bútorozott szobát keres 10-12 P-ig. Ajánlatokat „Varrónő” jellegére kiadóba.

Három- vagy négyszobás modern lakást keresek augusztus 1-re. — Ajánlatokat kiadóhivatalba kérem. 4958

Nagyerdőben egészséges helyen azonnalra el-sejéig, esetleg továbbra is bútorozott szobát keresek. Cím a kiadóban. 4926

Kiadó lakás

4 szobás komfortos első emeleti uccai lakás központban olcsón átadó május 1-re. Cím a kiadóban. 5021

Több kisebb-nagyobb száraz raktárhelyiség műhelynek, raktárnak kiadó. Magyar Szab. Patkógyár, Híd u. 4. 4964

Árpádtér közelében egészséges, tágas szoba, konyha, speizos lakások azonnalra is jutányosan kiadók. Patai ucca tizennyolc. 2082

Egy szoba, előszobás, minden mel-lékkelhelyiséggel, parkírozott úri magánházban azonnal kiadó. — Barna u. 17. 4996

Három szoba, fürdőszobás lakás május elsőjéig olcsó bérral átadó. — Hatvan u. 18., II. Értekezni Simonffy u. 7., papírüzletben. 1999

3 és 4 szobás földszinti és emeleti komfortos lakások Hungária-palotában — május elsőjére kiadók. 5021

Különbejáratú, csinosan bútorozott szoba fürdőszobával kiadó, Simonffy 32., I. 4931

Egy szoba, konyha, speiz kiadó. Simonffy u. 51. (Értekezni: ház-mesternél.) 5022

Uj épületben egy nagy szoba, előszoba, veranda, konyha, kamarás modern uri lakás kiadó. Boldogkert, Csóka ucca 15. Értekezni Elek Imrénél Gázgyár. 15

Különbejáratú szép uccai bútorozott szoba olcsón május 1-re kiadó. Csapó ucca 94. 5023

Ötszobás első emeleti uccai modern lakás május egyre kiadó. Rákosi Jenő ucca 4. 4414

Egyszobás, konyhás lakás vízvezetékekkel és villanyvilágítással május 1-re kiadó. Lónyai u. 31., 6. ajtó. 4965

Csinosan bútorozott teljesen különbejáratú szoba május 1-re kiadó. — Bethlen 44. 2074

Ötszobás augusztusra, négyszobás lakás májusra kiadó. Ferenc József út 16. Alföldi palota. 2081

Különbejáratú csinosan bútorozott uccai szoba május 1-re kiadó. Árpádtér 47., félemelet. 2077

Csinosan bútorozott teljesen különbejáratú bútorozott szoba kiadó. — Bethlen 44. 1074

Háromszobás komfortos elsőemelti uccai lakás központi fűtéssel a Bikabérbházban kiadó. 2196

Konyha, kamara 8 pengőért kiadó. József kir. h. u. 13. Értekezni: Gyermekmenhely, gondnok. 1077

Egy szoba (esetleg bútorozva is) május 1-re kiadó. Rothermere (Darábos u.) 20. 38

Ingtalan

Nyirpazony községben cca 2000 négyszögöl kert és gyümölcsös, jókarban tartott lakóház gazdasági épületekkel, üzlettel, villannyal olcsón eladó. Cím a kiadóban. 5017

Házasság, Szabó Kálmán ucca 20-a. szám alatt, 3 szoba, konyha, kamara, műhely és mellékkelhelyiséggel — kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Bővebbet: Tiszántúli Hitelintézet, Kossuth u. 8. 2090

Nyirábrányban közvetlen a vasútállomás mellett 16 és egy negyed hold föld eladó. Bethlen 44. 1076

Eladás

Nagy csiszolt szalontükör, rézagy, mahagoni ágy, éjjeliszekrény, szekrény, asztal, székek elkötözés miatt eladók. Piac 77., II. 8. Keresztépület.

Burgonya és napraforgómag eladó. Bethlen 44. 1075

Motakó 40 fillér literenként Grünfeldnél, Csapó 16. Bent az udvarban. 72

Eladó két ágy sodronnyal, két éjjeli szekrény, ebédasztal, toalett-tükör, lámpák, férfi varrógép. Széchenyi u. 23., I. emelet. 4985

Teljesen különbejáratú bútorozott szoba olcsón kiadó. Bíró sporttelep. Külsővástartér 18.

Másológép eladó. Csapó ucca 10. szám, az udvari lakásban. 661

Motakó literje 42 fillér, tiszta benzín 54 fillér. Kiszolgálás hitelesített kannákból. Emerich Lászlónál, Halköz. 4801

Most vegyen gyökérmentes elsőrendű tuskófát. Igen olcsón hához szállítja, míg a készlet tart: Prohászka és Társa, Bethlen u. 44. Telefon: 11-61. 2107

Tűzifa, száraz, bükk-, tölgy- és gertyánfából aprítva, 100 kg-ot már hazaszállítva 3.20 szállít Halász Bertalan tűzifa- és szénkereskedése, a Margit-fürdő mellett. Telefon 10-24. 4295

Tűzhelyek, zománczott, nikkelezett egyszerűbb kivitelben. Tűzhelyüzem, Árpádtér 17. sz. 2079

Eladó új tégla, használt traktor, pótkocsik, betonkeverő, habarcskeverő és anyagfelvonó gépek. — Fregoli gyorsfelvonók, motorok, vasgerendák, különféle szerszámok, irodafelszerelések. Egyetemi központi épület, földszint 46. Telefon 24-00. 2146

Tűzhelyek, függönyrudak, nyugágyak, kerítőkák, lócalábak, műlepek, locsolók Nagy vasútleben, — Csapó kanyar. 2111

Pászka kg-ja 75 fillér, nagyobb vételnél lényeges árengedmény. — Hitközség, Reáliskola ucca 3. 5014

Három- és négycolos vascsó eladó. — Klein, Hatvan u. 49. 4916

Ablakok, ajtók többféle méretben eladók. Péczeli ucca 4. 2098

Bútor

Gyermekkoszt és sportkoszt csak a Debreceni Vasbútorgyár gyártmányát vegyék. Elismert legszebb kivitel, legjobb minőség. Beszerezhető: Kántor cégnél is. 4339

Hálók, ebédő, hencser, asztal, hockerli, szék, hintaszék, gardrob-szekrény, konyhakredenc, íróasztal, siffon, ágy, előszobafal olcsón kapható. Hatvan 21.

Vétel

Kényszerkölcsonkötvényt legmagasabb árban veszek. — Miklós u. 13. 4763

Felesleges kályhát, ócskavas, réztárgyat költöztetni, legjobban eladhatja Simonffy ucca 57. 4931

Asztali sparheldet, keveset használtat kerések megvételre. Csapke-szaküzlet, Hatvan ucca 1. 5019

Veszek tiszta literes, félliteres üvegeket bármily mennyiségben. Sárközy, Jókai ucca 13. 2185

Oktatás

Naményi gyorsíró- és gépiróiskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Állami vizsga, állami bizonyítvány. Helyesfrásztanfás, széprástanítás külön órákban is. Miklós u. 8. 24

Különféle

Előtrött dísztárgyak, nippel, vázak javítása szakszerűen, olcsón Bárány Rádióházban, Szent Anna 1. — Kiegészítő villanygépet be-cserélünk. Rádiók, villanycikk-ek, csillárok bámulatos olcsón. 4383

Költöztetést minden elfogadható árban vállal Lindenfeld, Külsővástartér 10. Telefon 32-01. 4972

Fehérhímzést olcsón vállalok. Címet a Független Ujság kiadójaiba kérem leadni. 666

Gallértisztítás magas fényű hófehérre 7 fillértől. Ruhafestés, vegytisztítás legolcsóbban Libádnánál, Péterfia ucca 4. 2070

Teherautófuvarozók Országos Szövetkezete — (MATEOSz) fuvarvállaló irodáját Piac u. 60. (Központi garage) alól Miklós u. 49. (MATEOSz garage) szám alá helyezte át. Telefon 17-71. Teherautókat bármely időben az egész ország területére megrendelhetők. 2072

Költözködés és nyaralás előtt a régi és rossz kereteit restaurálja Gájdos műaranyozó, Piac u. 63. Ujakat legolcsóbb árban készít. 2093

Gallérajt legolcsóbban tisztítja 8 fillérért Wacha vegyszeti gyár, Simonffy 55. 2198

A kiadásért felelős: Thury Levente.

Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat. Nyomatott Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen. Piac ucca 49 szám alatt